

Νόμος 1264 ΦΕΚ Α΄ 79/1.7.1982

Για τον εκδημοκρατισμό του Συνδικαλιστικού Κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρούμεν και εκδίδομεν τον κατωτέρω υπό της Βουλής ψηφισθέντα νόμον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενα

1. Με την επιφύλαξη της ισχύος των Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας που έχουν κυρωθεί, ο νόμος αυτός κατοχυρώνει τα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων και ρυθμίζει την ίδρυση οργάνωση, λειτουργία και δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεων τους. Για την εφαρμογή αυτού του νόμου εργαζόμενοι είναι όσοι απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου (μισθωτοί), στους οποίους περιλαμβάνονται και οι εργαζόμενοι στο δημόσιο ή ΝΠΔΔ ή Ο.Τ.Α.

Ειδικά για τις οργανώσεις του νόμου αυτού οι διατάξεις του Α.Κ. και του Εις. Ν.Α.Κ. ισχύουν όπως τροποποιούνται ή συμπληρώνονται με αυτόν.

1. Δεν εφαρμόζεται ο νόμος αυτός:

α) Για τις δημοσιογραφικές οργανώσεις, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 12, 14, 15, 19, 20 με εξαίρεση το εδάφιο γ΄ της παραγράφου 1, 21, 22, 23 και 26.

β) Για τις ναυτεργατικές οργανώσεις. Γι΄ αυτές, μέχρις ότου ψηφιστεί και δημοσιευτεί ειδικός νόμος, θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται το ισχύον σήμερα νομικό καθεστώς.

Δεν υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού επαγγελματικές οργανώσεις που συνιστώνται με νόμο ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

2. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις διακρίνονται σε πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες.

α) Πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι: αα) τα σωματεία, ββ) τα τοπικά παραρτήματα συνδικαλιστικών οργανώσεων ευρύτερης περιφέρειας ή πανελλαδικής έκτασης, που προβλέπονται από τα καταστατικά τους και μόνο για το δικαίωμα να γίνουν μέλη του αντίστοιχου εργατικού κέντρου, γγ) οι ενώσεις

προσώπων, μία για κάθε εκμετάλλευση, επιχείρηση, δημόσια υπηρεσία, ν.π.δ.δ. ή Ο.Τ.Α., που συνιστούν δέκα (10) τουλάχιστον εργαζόμενοι, με ιδρυτική πράξη την οποία καταθέτουν στο Γενικό Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων του άρθρου 2 και κοινοποιούν στον εργοδότη, εφόσον ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων δεν υπερβαίνει τους σαράντα (40) και δεν υπάρχει σωματείο με τους μισούς τουλάχιστον ως μέλη του. Εάν, μετά την τυχόν σύσταση της ένωσης προσώπων, πάψει να συντρέχει μία από τις παραπάνω προϋποθέσεις, η ένωση προσώπων διαλύεται, χωρίς άλλη διατύπωση. Η ιδρυτική πράξη της ένωσης προσώπων πρέπει να αναφέρει απαραίτητα τον σκοπό της, δύο εκπροσώπους της και τη διάρκειά της, που δεν υπερβαίνει το εξάμηνο.

Για τις ενώσεις προσώπων, εκτός από το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 20 παρ. 1, εφαρμόζονται ανάλογα και οι διατάξεις για τα σωματεία της παρ. 1α του άρθρου 3 παρ. 1α και των παρ. 1, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 7.

Για την εκλογή των εκπροσώπων της ένωσης προσώπων επιμελείται τριμελής εφορευτική επιτροπή.

β) Δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι οι Ομοσπονδίες και τα Εργατικά Κέντρα. Οι Ομοσπονδίες είναι ενώσεις δύο (2) τουλάχιστον σωματείων του ίδιου ή συναφών κλάδων οικονομικής δραστηριότητας ή του ίδιου ή συναφών επαγγελματιών. Τα Εργατικά Κέντρα είναι ενώσεις δύο (2) τουλάχιστον σωματείων και τοπικών παραρτημάτων που έχουν την έδρα τους μέσα στην περιφέρεια του αντίστοιχου Εργατικού Κέντρου ανεξάρτητα από τον τόπο απασχόλησης των μελών τους.

γ) Τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις (συνομοσπονδίες) είναι ενώσεις Ομοσπονδιών και Εργατικών Κέντρων.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 82 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 2

Καταχώριση συνδικαλιστικών οργανώσεων

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 83 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 1/1/2022 σύμφωνα με την [Παρ.1 Άρθρο 100 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#)

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων εγγράφονται στο Γενικό Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων (ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε.) της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 1876/1990 (Α' 27).

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 83 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 1/1/2022 σύμφωνα με την [Παρ.1 Άρθρο 100 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#)

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Το ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. τηρείται στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ ή σε τυχόν μετεξέλιξη του συστήματος αυτού.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 83 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 1/1/2022 σύμφωνα με την [Παρ.1 Άρθρο 100 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#)

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Για την εγγραφή μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. απαιτείται να υποβληθούν ψηφιακά το Καταστατικό και τα στοιχεία του άρθρου 81 του Αστικού Κώδικα.

Τα αποτελέσματα των άρθρων 83 επ. του Αστικού Κώδικα επέρχονται με την εγγραφή της συνδικαλιστικής οργάνωσης στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. και την κατάθεση σε αυτό όλων των κατά νόμο απαιτούμενων στοιχείων.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 83 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 1/1/2022 σύμφωνα με την [Παρ.1 Άρθρο 100 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#)

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. τηρούνται σε ψηφιακή μορφή τα ακόλουθα στοιχεία για κάθε συνδικαλιστική οργάνωση, τα οποία η ίδια οφείλει να καταθέτει στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε.:

α) τα αναφερόμενα στο άρθρο 81 του Αστικού Κώδικα,

β) το καταστατικό της συνδικαλιστικής οργάνωσης και οι τυχόν τροποποιήσεις αυτού, καθώς και η τυχόν πράξη διάλυσής της,

γ) ο αριθμός των μελών της που είχαν δικαίωμα ψήφου κατά την εκάστοτε πιο πρόσφατη γενική συνέλευση για εκλογή οργάνων διοίκησης της συνδικαλιστικής οργάνωσης, ο αριθμός των μελών που ψήφισαν στις εκλογές αυτές, η σειρά εκλογής των εκλεγμένων και η σύνθεση των οργάνων διοίκησης της συνδικαλιστικής οργάνωσης, όπως προκύπτουν από υπεύθυνη δήλωση του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου της,

δ) εφόσον υφίστανται κρατικές ή συγχρηματοδοτούμενες πηγές χρηματοδότησης προς την ίδια την οργάνωση ή συνδεδεμένες με αυτήν

οντότητες, οι οικονομικές της καταστάσεις και τα κύρια οικονομικά της μεγέθη ως προς τα έσοδα κατά κατηγορία εσόδων, ιδίως συνδρομές μελών, δωρεές και χορηγίες, επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις του Δημοσίου, πόροι από εισφορές που παρακρατούνται υποχρεωτικά ή άλλες, καθώς και λοιπά έσοδα, και ως προς τις δαπάνες κατά κατηγορία δαπανών, ιδίως μισθοί υπαλλήλων, αποζημιώσεις, οδοιπορικά και κάθε είδους λοιπές παροχές προς συνδικαλιστές, αμοιβές τρίτων, ενοίκια, καθώς και λοιπά λειτουργικά έξοδα.

Όπως προστέθηκε με το [Άρθρο 83 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 1/1/2022 σύμφωνα με την [Παρ.1 Άρθρο 100 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#)

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Αν η συνδικαλιστική οργάνωση δεν έχει τη νομική μορφή του σωματείου, οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναλογικώς.

Όπως προστέθηκε με το [Άρθρο 83 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 1/1/2022 σύμφωνα με την [Παρ.1 Άρθρο 100 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#)

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

6. Αν η συνδικαλιστική οργάνωση δεν εγγραφεί στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. ή δεν καταθέσει σε αυτό τα στοιχεία της παρ. 4 ή δεν τα τηρεί επικαιροποιημένα, τότε, για όσο χρόνο διαρκεί η παράλειψή της και μέχρι αυτή να αποκατασταθεί, τελούν σε αναστολή ειδικώς τα παρακάτω δικαιώματα της συνδικαλιστικής οργάνωσης και των στελεχών της, τα οποία, είτε για να ασκηθούν είτε για να ελεγχθεί η άσκησή τους, προϋποθέτουν την αποκατάσταση της συγκεκριμένης παράλειψης και συγκεκριμένα:

α) Μέχρι να αποκατασταθεί οποιαδήποτε παράλειψη σχετική με τα στοιχεία των περ. α', β' και γ' της παρ. 4, αναστέλλονται το δικαίωμα της συνδικαλιστικής οργάνωσης να διαπραγματεύεται συλλογικώς και να καταρτίζει συλλογικές συμβάσεις εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 1876/1990, η προστασία των στελεχών της συνδικαλιστικής οργάνωσης έναντι της απόλυσης και της μετάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 14, με εξαίρεση τις περ. β' και γ' της παρ. 5, και τα δικαιώματα της συνδικαλιστικής οργάνωσης και των στελεχών της, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17. Ειδικά για την προστασία των συνδικαλιστικών στελεχών, αυτή αναστέλλεται αφού παρέλθουν δέκα (10) ημέρες: (αα) από τις αρχαιρεσίες και (αβ) από τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα και εφόσον δεν έχει υποβληθεί στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. είτε το πρακτικό εκλογής, όπου εμφανίζεται και η σειρά εκλογής των εκλεγμένων είτε η απόφαση συγκρότησης.

β) Μέχρι να αποκατασταθεί οποιαδήποτε παράλειψη σχετική με τα στοιχεία της περ. δ' της παρ. 4, αναστέλλεται και δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε

χρηματοδότηση της συνδικαλιστικής οργάνωσης ή συνδεδεμένης με αυτήν οντότητας από κρατικούς ή συγχρηματοδοτούμενους πόρους.».

Όπως προστέθηκε με το [Άρθρο 83 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 1/1/2022 σύμφωνα με την [Παρ.1 Άρθρο 100 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#)

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 3

Βιβλία συνδικαλιστικών οργανώσεων

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 84 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις τηρούν ψηφιακά τα ακόλουθα βιβλία:

α) Μητρώο μελών, όπου αναγράφονται αριθμημένα, προκειμένου για μέλη-φυσικά πρόσωπα, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, η διεύθυνση κατοικίας, ο αριθμός του δελτίου ταυτότητας, ο ΑΜΚΑ και οι χρονολογίες εγγραφής και διαγραφής κάθε μέλους. Προκειμένου για μέλη-νομικά πρόσωπα αναγράφονται η επωνυμία, η έδρα, ο ΑΦΜ, οι αριθμοί και οι χρονολογίες των δικαστικών αποφάσεων έγκρισης ή τροποποίησης των καταστατικών τους, οι χρονολογίες εγγραφής και διαγραφής τους, εφόσον δε τα μέλη είναι συνδικαλιστικές οργανώσεις, ο αριθμός των εγγεγραμμένων μελών τους και αυτών που πήραν μέρος στις τελευταίες εκλογές.

β) Πρακτικών συνεδριάσεων Γενικών Συνελεύσεων των μελών.

γ) Πρακτικών συνεδριάσεων διοίκησης.

δ) Ταμείου, όπου καταχωρίζονται κατά χρονολογική σειρά όλες οι εισπράξεις και πληρωμές. ε) Περιουσίας, όπου καταγράφονται όλα τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία της οργάνωσης.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 84 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Γραμμάτια εισπράξεων αριθμούνται και θεωρούνται από την Ελεγκτική Επιτροπή, πριν από τη χρησιμοποίησή τους.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 84 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Τα μέλη της οργάνωσης και όποιος άλλος έχει έννομο συμφέρον έχουν το δικαίωμα να πληροφορούνται τα παραπάνω στοιχεία.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 84 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται η μορφή που θα έχουν τα ψηφιακά βιβλία, η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Όπως προστέθηκε με το [Άρθρο 84 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 4

Σκοποί συνδικαλιστικών οργανώσεων

1. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν σκοπό τη διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, κοινωνικών και συνδικαλιστικών συμφερόντων των εργαζομένων.

2. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις απαγορεύεται ν' ασκούν κερδοσκοπική δραστηριότητα, μπορούν όμως χωρίς επιδίωξη κέρδους να συνιστούν καταναλωτικούς ή πιστωτικούς συνεταιρισμούς ή να διατηρούν εντευκτήρια και βιβλιοθήκες και να παρέχουν μαθήματα επιμόρφωσης των μελών τους. Μπορούν επίσης να δημιουργούν ειδικά κεφάλαια για την εξυπηρέτηση ορισμένων έκτατων σκοπών αλληλελλύης και αλληλοβοήθειας των μελών τους.

3. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις για την πραγματοποίηση των σκοπών τους δικαιούνται μεταξύ άλλων :

A) Ν' αναφέρονται στις διοικητικές και άλλες αρχές για κάθε ζήτημα που αφορά τους σκοπούς τους, τα μέλη τους, τις εργασιακές και γενικότερα επαγγελματικές σχέσεις και τα συμφέροντα των μελών τους.

B) Να καταγγέλλουν και να εγκαλούν στις διοικητικές και δικαστικές αρχές τις παραβιάσεις της εργασίας και ασφαλιστικής νομοθεσίας και των κανονισμών ή οργανώσεων που αφορούν τις ίδιες ή τα μέλη τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Άρθρο 5

Πόροι συνδικαλιστικών οργανώσεων

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 85 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Πόροι των συνδικαλιστικών οργανώσεων είναι: α) Τα δικαιώματα εγγραφής, οι συνδρομές και οι εθελοντικές εισφορές των μελών. β) Τα εισοδήματα από την αξιοποίηση της περιουσίας της οργάνωσης. γ) Τα έσοδα δωρεών, κληρονομιών, κληροδοσιών ως και διαφόρων εκδηλώσεων και εορτών.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 85 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Ο τρόπος καθορισμού και το ύψος του δικαιώματος εγγραφής και των συνδρομών ορίζονται από το καταστατικό της οργάνωσης.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 85 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Οι δωρεές και οι επιχορηγήσεις προς συνδικαλιστικές οργανώσεις γίνονται πάντοτε επώνυμα.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 85 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Απαγορεύεται να δέχονται οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εισφορές και ενισχύσεις από εργοδότες ή οργανώσεις τους, καθώς και από κομματικούς οργανισμούς ή άλλες πολιτικές οργανώσεις.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 85 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Η περιουσία του σωματείου, που χρειάζεται για τη στοιχειώδη λειτουργία του, είναι ακατάσχετη.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 85 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 6

Είσπραξη εισφορών

1. Οι πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν δικαίωμα να εισπράττουν τα δικαιώματα εγγραφής, τις συνδρομές και γενικά τις εισφορές των μελών τους και μέσα στο χώρο εργασίας, εκτός χρόνου απασχόλησης. Ο χρόνος αυτός είναι εκείνος που στη διάρκεια του ο εργαζόμενος δεν οφείλει να προσφέρει τις υπηρεσίες του στον εργοδότη.

2. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν δικαίωμα να εισπράττουν τις συνδρομές των μελών τους με σύστημα παρακράτησης και απόδοσης από τον εργοδότη, του

οποίου οι λεπτομέρειες καθορίζονται με Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή όμοιας έκτασης απόφαση διαιτησίας.

3. Αν μέσα σε 3 μήνες από την ισχύ του νόμου αυτού δεν υπογράψει σχετική Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή δεν εκδοθεί όμοιας έκτασης απόφαση της Διαιτησίας, με ΠΔ που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εργασίας ύστερα από γνώμη εκπροσωπητικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών, ρυθμίζεται προσωρινά το σύστημα της είσπραξης και απόδοσης των πιο πάνω εισφορών από τους εργοδότες μέχρι τη σύναψη της σχετικής ΕΓΣΣΕ ή την έκδοση απόφασης διαιτησίας.

Σημ.: όπως η παρ. 3 του άρθρου 6 **καταργήθηκε** με το άρθρο 8 του Ν. 1915/1990 (Α` 186).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Άρθρο 7

Μέλη συνδικαλιστικών οργανώσεων

1. Κάθε εργαζόμενος, που έχει συμπληρώσει ένα δίμηνο μέσα στο τελευταίο χρόνο στην επιχείρηση ή εκμετάλλευση ή τον κλάδο απασχόλησης του, έχει δικαίωμα να γίνει μέλος μιας οργάνωσης της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης και μιας του επαγγελματικού κλάδου απασχόλησης του, εφόσον έχει τις νόμιμες προϋποθέσεις των καταστατικών τους.

Ανήλικοι και αλλοδαποί, εργαζόμενοι νόμιμα, μπορούν να είναι μέλη συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Αν δεν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό, διαγράφεται το μέλος της συνδικαλιστικής οργάνωσης: 1) που, χωρίς να συντρέχει ανώτερη βία, δεν πήρε μέρος στις δύο τελευταίες εκλογές για τη διοίκηση, 2) που πριν έξι (6) μήνες έχει πάψει με τη θέληση του να απασχολείται στην επιχείρηση ή στον επαγγελματικό κλάδο απασχόλησης του, εκτός εάν τούτο οφείλεται στην εκλογή του στο Κοινοβούλιο ή την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

2. Κάθε σωματείο έχει το δικαίωμα να γίνει μέλος της αντίστοιχης Ομοσπονδίας και του αντίστοιχου Εργατικού Κέντρου. Κάθε τοπικό παράρτημα σωματείου ευρύτερης περιφέρειας ή πανελλαδικής έκτασης μπορεί να γίνει μέλος του αντίστοιχου Εργατικού Κέντρου, ύστερα από απόφαση της διοίκησης του σωματείου.

Κάθε σωματείο ευρύτερης περιφέρειας ή πανελλαδικής έκτασης που ανήκει στο Εργατικό Κέντρο της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα του εκπροσωπείται στη συνέλευση του Εργατικού Κέντρου για το σύνολο των μελών του, αφού αφαιρεθούν μέλη τοπικών παραρτημάτων, που τυχόν υπάρχουν και έχουν εγγραφεί σε άλλα Εργατικά Κέντρα.

3. Κάθε Ομοσπονδία και κάθε Εργατικό Κέντρο έχει το δικαίωμα να γίνει μέλος μιας συνομοσπονδίας.

4. Διάταξη καταστατικού συνδικαλιστικής οργάνωσης που απαγορεύει τη συμμετοχή μελών της σε άλλη οργάνωση είναι ισχυρή.

5. Εργαζόμενος ή πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση εγγράφεται στην αντίστοιχη οργάνωση μετά από αίτηση που υποβάλλει στο αρμόδιο ν' αποφασίσει όργανο. Το όργανο τούτο αποφασίζει στην πρώτη μετά την υποβολή της αίτησης συνεδρίαση του.

6. Εάν το αρμόδιο να αποφασίσει την εγγραφή όργανο της συνδικαλιστικής οργάνωσης απορρίψει την αίτηση ή μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της για πρωτοβάθμια οργάνωση και εργατικό Κέντρο και σε δυο μήνες για Ομοσπονδία και τριτοβάθμια οργάνωση δεν έχει γνωστοποιηθεί απόφαση του οργάνου για αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης στον αιτούντα, αυτός έχει δικαίωμα να προσφύγει στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο και να ζητήσει την εγγραφή, κατά τη διαδικασία των άρθρων 663 και επί του Κ.Πολ.Δ.

Ο εργαζόμενος ή η οργάνωση, από την κοινοποίηση της απόφασής του Ειρηνοδικείου που διατάζει την εγγραφή, γίνεται χωρίς άλλη διατύπωση μέλος της αντίστοιχης οργάνωσης. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ως ασφαλιστικό μέτρο την προσωρινή εγγραφή του αιτούντα, ύστερα από αίτηση του.

7. Ύστερα από αίτηση μελών της συνδικαλιστικής οργάνωσης ή υπερκειμένης της και εφόσον το αρμόδιο για την εγγραφή νέων μελών όργανο εντελώς αδικαιολόγητα και κατά παράβαση των αρχών της καλής πίστης αρνείται την εγγραφή νέων μελών, το Ειρηνοδικείο με τη διαδικασία των άρθρων 663 και επ. του Κ.Πολ.Δ. κηρύσσει έκπτωση τη διοίκηση της οργάνωσης. Στην περίπτωση αυτή το αρμόδιο δικαστήριο διορίζει κατά το άρθρο 69 του Α.Κ. προσωρινή διοίκηση στην οποία αναθέτει το έργο της εγγραφής νέων μελών και της διενέργειας εκλογών για ανάδειξη νέας διοίκησης της οργάνωσης μέσα σε δύο μήνες από το αρμόδιο της για τις πρωτοβάθμιες και τέσσερις μήνες για τις λοιπές οργανώσεις.

Άρθρο 8

Γενική Συνέλευση μελών

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 86 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Η Συνέλευση των μελών της συνδικαλιστικής οργάνωσης συγκαλείται κατά τους όρους των άρθρων 95 και 96 του Αστικού Κώδικα και αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν την οργάνωση εκτός αν κατά το καταστατικό υπάγονται στην αρμοδιότητα άλλου οργάνου της.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 86 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 99 και 100 του Αστικού Κώδικα, όπως και κάθε άλλης διάταξης με την οποία προβλέπεται ειδική απαρτία, και εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, για να γίνει συζήτηση και για να ληφθεί απόφαση κατά τη Γενική Συνέλευση απαιτείται η φυσική ή εξ αποστάσεως παρουσία τουλάχιστον του ενός τρίτου (1/3) των οικονομικώς τακτοποιημένων μελών. Αν δεν υπάρχει απαρτία κατά την πρώτη Γενική Συνέλευση, συγκαλείται νέα Γενική Συνέλευση εντός δύο (2) μέχρι δεκαπέντε (15) ημερών, κατά την οποία απαιτείται η φυσική ή εξ αποστάσεως παρουσία τουλάχιστον του ενός τετάρτου (1/4) των οικονομικώς τακτοποιημένων μελών. Εάν δεν υπάρξει απαρτία κατά τη δεύτερη Γενική Συνέλευση, συγκαλείται εντός δύο (2) μέχρι δεκαπέντε (15) ημερών τρίτη, κατά την οποία αρκεί η φυσική ή εξ αποστάσεως παρουσία του ενός πέμπτου (1/5) των οικονομικώς τακτοποιημένων μελών.

Ειδικά για τη συζήτηση και τη λήψη απόφασης κήρυξης απεργίας απαιτείται η φυσική ή εξ αποστάσεως ψήφος τουλάχιστον του ενός δευτέρου (1/2) των οικονομικώς τακτοποιημένων μελών.

Απαγορεύεται η φυσική ή εξ αποστάσεως συμμετοχή στις Γενικές Συνελεύσεις και στις ψηφοφορίες με οποιοδήποτε είδους εξουσιοδότηση.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 86 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. α) Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει πάντοτε με ψηφοφορία, ποτέ δια βοής.

β) Η ψηφοφορία για την εκλογή διοικητικού συμβουλίου, ελεγκτικής και εφορευτικής επιτροπής και αντιπροσώπων σε δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια οργάνωση, επιλογή δευτεροβάθμιας οργάνωσης για αντιπροσώπηση στην τριτοβάθμια, θέματα εμπιστοσύνης προς τη διοίκηση, έγκριση λογοδοσίας, προσωπικά ζητήματα και κήρυξη απεργίας είναι μυστική.

γ) Κάθε μέλος δικαιούται να συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση εξ αποστάσεως, καθώς και να ψηφίζει εξ αποστάσεως. Το καταστατικό οφείλει να προβλέπει τους τρόπους της εξ αποστάσεως συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και ψήφου κάθε μέλους που το επιθυμεί, οι οποίοι πρέπει να περιλαμβάνουν την ηλεκτρονική, διαδικτυακή ή δικτυακή, σύνδεση, με όρους που διασφαλίζουν τη διαφάνεια και τη μυστικότητα. Απαγορεύεται η λήψη απόφασης κήρυξης απεργίας, χωρίς την παροχή πραγματικής δυνατότητας εξ αποστάσεως συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και ψήφου σε όποιο μέλος το επιθυμεί.

δ) Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, λαμβάνονται με σχετική πλειοψηφία των φυσικώς και εξ αποστάσεως παρόντων.

ε) Σε κάθε περίπτωση μυστικής ψηφοφορίας, αν για την απαρτία της Γενικής Συνέλευσης αρκεί η φυσική ή εξ αποστάσεως παρουσία ως και του ενός τετάρτου (1/4) των οικονομικώς τακτοποιημένων μελών, είναι δε φυσικώς και εξ αποστάσεως παρόντα τόσα μέλη όσα να καλύπτουν τον ελάχιστο αυτόν αριθμό, απαιτείται πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) των παρόντων.

στ) Απόφαση Γενικής Συνέλευσης μπορεί να ακυρωθεί, αν στη Συνέλευση παραβρέθηκαν φυσικώς ή εξ αποστάσεως πρόσωπα που δεν ήταν μέλη της συνδικαλιστικής οργάνωσης και η παρουσία τους μπορούσε να επηρεάσει το αποτέλεσμα.

ζ) Σε περίπτωση που, με απόφαση της διοίκησης συνδικαλιστικής οργάνωσης ή μετά από αίτηση του 1/10 των οικονομικά τακτοποιημένων μελών της, συγκληθεί Γενική Συνέλευση για να αποφασίσει την ενοποίησή της με άλλη ομοιοεπαγγελματική οργάνωση ισχύουν, χωρίς την επιφύλαξη των άρθρων 99 και 100 του Αστικού Κώδικα, όσα καθορίζονται παραπάνω στις παρ. 1 και 2, καθώς και στην παρούσα. Η Συνέλευση αυτή αποφασίζει και για την εκχώρηση των περιουσιακών στοιχείων στην ενιαία οργάνωση που θα προκύψει από την ενοποίηση.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 86 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Αίτηση για την αναγνώριση ακυρότητας απόφασης Συνέλευσης υποβάλλεται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της συνέλευσης, στο Ειρηνοδικείο της περιφέρειας που έδρευε η συνδικαλιστική οργάνωση.

Η σχετική αίτηση πρέπει να υποβάλλεται, για τις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, από το 1/50 τουλάχιστον των οικονομικώς τακτοποιημένων μελών, και για τις λοιπές, αποκλειστικώς από οποιαδήποτε συνδικαλιστική οργάνωση που μετέχει, οικονομικώς τακτοποιημένη, κατά τη συζήτηση της αίτησης.

Η απόφαση του Ειρηνοδικείου είναι δυνατό να εκκληθεί στο Μονομελές Πρωτοδικείο εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοσή της.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 86 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 9

Διοικητικά Συμβούλια Ελεγκτικές Επιτροπές- Αντιπρόσωποι

1. Η διοίκηση της συνδικαλιστικής οργάνωσης συγκροτείται όπως ορίζει το καταστατικό. Οι ιδιότητες του Προέδρου, Αντιπροέδρου, Γεν. Γραμματέα ή Ταμιά δεν επιτρέπεται να συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο.

Η θητεία των διοικητικών οργάνων δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 3 χρόνια.

2. Σε κάθε συνδικαλιστική οργάνωση εκλέγεται απ' την Γενική Συνέλευση των μελών της ελεγκτικής επιτροπής κατά το καταστατικό της.

Ο αριθμός των μελών της και ο τρόπος λειτουργίας της ορίζονται απ' το καταστατικό της οργάνωσης. Η διάρκεια της θητείας των ελεγκτικών επιτροπών ακολουθεί πάντοτε τη θητεία του διοικητικού συμβουλίου. Οι εκλογές γίνονται ταυτόχρονα.

Αρμοδιότητα της ελεγκτικής είναι η παρακολούθηση και ο έλεγχος του διοικητικού συμβουλίου ως προς την οικονομική διαχείριση της οργάνωσης.

3. Η Συνέλευση των μελών κάθε πρωτοβάθμιας οργάνωσης εκλέγει τους αντιπροσώπους της για την Ομοσπονδία και το Εργατικό Κέντρο στα οποία συμμετέχει.

Η Συνέλευση κάθε Ομοσπονδίας και κάθε Εργατικού Κέντρου εκλέγει τους αντιπροσώπους της για τη Συνομοσπονδία στην οποία συμμετέχει.

Ο αριθμός των αντιπροσώπων σε κάθε δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση ορίζεται με το ίδιο μέτρο για όλες τις οργανώσεις, που

συμμετέχουν στη δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια οργάνωση. Ο σχετικός υπολογισμός γίνεται με βάση τον αριθμό των μελών που ψήφισαν για την ανάδειξη των αντιπροσώπων στην πρωτοβάθμια οργάνωση.

Σε περίπτωση που προκύπτει κλάσμα μεγαλύτερο από το μισό του αριθμού που αποτελεί το μέτρο, προστίθεται ένας ακόμη αντιπρόσωπος. Δεν αντιπροσωπεύεται η οργάνωση που δεν καλύπτει τουλάχιστον το μισό του μέτρου.

Σωματεία, των οποίων η αριθμητική δύναμη λόγω της ιδιομορφίας τους καθορίζεται από ειδικό νόμο ή ειδική επιτροπή που είναι ΝΠΔΔ, μπορούν να αντιπροσωπεύονται στις δευτεροβάθμιες οργανώσεις, ανεξάρτητα εάν τα μέλη τους είναι λιγότερο από το μισό του μέτρου που προβλέπει το καταστατικό της δευτεροβάθμιας οργάνωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Άρθρο 10

Εκλογές

1.α) Οι εργαζόμενοι, μέλη των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργάνωσεων, εκλέγουν τα διοικητικά συμβούλια και τις ελεγκτικές επιτροπές και αντιπροσώπους στις δευτεροβάθμιες οργανώσεις και εκλέγονται επίσης εφόσον έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές υποχρεώσεις, που προβλέπονται από τα καταστατικά τους.

β) Τα μέλη των πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις δικαιούνται να ψηφίσουν αντιπροσώπους, μόνο για μία Ομοσπονδία και ένα Εργατικό Κέντρο. Αν ανήκουν σε δύο οργανώσεις επιλέγουν τη μια απ' αυτές, για ν' ασκήσουν το δικαίωμα τους αυτό, με δήλωση τους προς τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής των εκλογών. Η δήλωση αυτή δεσμεύει τον εργαζόμενο για όλο το χρόνο της θητείας των αντιπροσώπων που ψήφισε και της θητείας των οργάνων που ψήφισαν οι αντιπρόσωποι της οργάνωσης του.

2.α) Κάθε πρωτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση συμμετέχει με τους αντιπροσώπους της στην εκλογή των οργάνων της διοίκησης της Ομοσπονδίας και του Εργατικού Κέντρου, που ανήκει, και εφόσον έχει εκπληρώσει τις οικονομικές υποχρεώσεις, που προβλέπονται από τα καταστατικά τους.

β) Οι πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις αντιπροσωπεύονται στην τριτοβάθμια δια μέσου μιας μόνο δευτεροβάθμιας οργάνωσης.

Η Γενική Συνέλευση των μελών κάθε πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης αποφασίζει αν η αντιπροσώπευση της στην τριτοβάθμια θα γίνει δια μέσου του Εργατικού Κέντρου ή δια μέσου της Ομοσπονδίας, που τυχόν ανήκει.

Για την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης αρκεί η σχετική πλειοψηφία των παρόντων μελών και η σχετική μυστική ψηφοφορία γίνεται στην ίδια συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και αμέσως μετά την εκλογή της εφορευτικής επιτροπής, για την εκλογή αντιπρόσωπων.

Την απόφαση αυτή και πίνακα των αντιπροσώπων ανακοινώνει με έγγραφο του ο Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής και στις δυο δευτεροβάθμιες οργανώσεις, που τυχόν μετέχει η οργάνωση, καθώς επίσης στην αντίστοιχη τριτοβάθμια. Ταυτόχρονα στις ίδιες υπερκείμενες οργανώσεις αποστέλλει ο δικαστικός αντιπρόσωπος αντίγραφο του μητρώου, που αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν.Δ. 4361/1964, με τα πρόσθετα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 3 παρ. 1 εδάφ. Α' του παρόντος νόμου.

Η παραπάνω δέσμευση της συνδικαλιστικής οργάνωσης ισχύει για όλο το χρόνο της θητείας των αντιπροσώπων που ψήφισαν οι αντιπρόσωποι της στη δευτεροβάθμια οργάνωση που επέλεξε.

3. Κάθε δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση εκλέγει αντιπροσώπους μόνο για μία τριτοβάθμια.

4. Οι αντιπρόσωποι στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις έχουν δικαίωμα να εκλέγουν σε όλα τα όργανα διοίκησης, όπως επίσης και στα όργανα που υποκαθιστούν τις συνελεύσεις των οργανώσεων αυτών.

Άρθρο 11

Διεξαγωγή εκλογών

1. Οι εκλογές για τα όργανα των συνδικαλιστικών οργανώσεων διεξάγονται από εφορευτική επιτροπή, που ο αριθμός των μελών της και η διαδικασία εκλογής τους ορίζεται από το καταστατικό και προεδρεύετε από τον δικαστικό αντιπρόσωπο. Σε όλη τη διάρκεια της διεξαγωγής των εκλογών μέχρι και την ανακήρυξη των επιτυχόντων μπορεί να παραβρίσκεται ανά ένας αντιπρόσωπος κάθε συνδυασμού.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 6 του Ν.Δ.4361/1964 εφαρμόζονται και για τις συνδικαλιστικές οργανώσεις του νόμου αυτού.

3. Δικαστικός αντιπρόσωπος ορίζεται δικηγόρος με επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών, εφόσον πρόκειται για δευτεροβάθμιες και

τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος ορίζεται με αίτηση της οργάνωσης από τον Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας της.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 52 παρ.1 του Ν.4446/2016 (ΦΕΚ Α 240/22.12.2016)

4. Εφόσον πρόκειται για σωματεία που έχουν την έδρα τους εντός της Περιφέρειας του Δικηγορικού Συλλόγου, δικαστικός αντιπρόσωπος ορίζεται δικηγόρος του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Τα εδάφια β` και γ` της παραγράφου 3 εφαρμόζονται ανάλογα.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 52 παρ.1 του Ν.4446/2016 (ΦΕΚ Α 240/22.12.2016)

5. Δικαστικός αντιπρόσωπος στα άλλα σωματεία είναι ο Ειρηνοδίκης της περιφέρειας όπου βρίσκεται η έδρα του σωματείου, στον οποίο κατατίθεται και η σχετική αίτηση.

Σημ.: όπως η παρ.5 **καταργήθηκε** με το άρθρο 52 παρ.1 του Ν.4446/2016 (ΦΕΚ Α 240/22.12.2016)

6. Δεν απαιτείται η παρουσία δικαστικού αντιπροσώπου σε εκλογές σωματείων που έχουν την έδρα τους εκτός της έδρας του Ειρηνοδικείου και ο αριθμός των μελών τους δεν υπερβαίνει τους (50) πενήντα.

Άρθρο 12

Σύστημα εκλογών

1. Η εκλογή των οργάνων της συνδικαλιστικής οργάνωσης γίνεται με το σύστημα της απλής αναλογικής.

2. Οι έδρες του διοικητικού συμβουλίου, της ελεγκτικής επιτροπής και ο αριθμός των αντιπροσώπων κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών και των χωριστών υποψηφίων ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του διοικητικού συμβουλίου ή της ελεγκτικής επιτροπής, ή με τον αριθμό των αντιπροσώπων που εκλέγονται.

Το πηλίκον αυτής της διαίρεσης, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες στο διοικητικό συμβούλιο ή την ελεγκτική επιτροπή και εκλέγει τόσους αντιπροσώπους όσες φορές χωρεί το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε.

3. Χωριστός υποψήφιος που έλαβε το ίδιο η μεγαλύτερο αριθμό ψήφων από το εκλογικό μέτρο καταλαμβάνει μία έδρα στο όργανο για το οποίο είχε υποψηφιότητα ή εκλέγεται αντιπρόσωπος εφόσον ήταν υποψήφιος για τη θέση αυτή.
4. Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψήφιους λιγότερους από τις έδρες που του ανήκουν, καταλαμβάνει τόσες μόνο έδρες ή εκλέγει τόσους μόνο αντιπροσώπους, όσοι είναι και οι υποψήφιοι του.
5. Οι έδρες που μένουν αδιάθετες και οι αριθμοί των αντιπροσώπων που δεν καλύπτεται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων κατανέμονται από μία στους συνδυασμούς εκείνους που έχουν καταλάβει τουλάχιστον μία έδρα ή έχουν εκλέξει έναν αντιπρόσωπο και οι οποίοι συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το 1/3 του εκλογικού μέτρου και που πλησιάζουν περισσότερο το εκλογικό μέτρο.
6. Οι έδρες που μένουν αδιάθετες ή ο αριθμός των αντιπροσώπων που δεν καλύπτεται και μετά την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων από μία έδρα ή από έναν αντιπρόσωπο. Σε περίπτωση ισοδυναμίας γίνεται κλήρωση.

Άρθρο 13

Ψηφοφορία

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 87 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Η ψηφοφορία γίνεται είτε διά φυσικής παρουσίας είτε ηλεκτρονικά εξ αποστάσεως, με διασφάλιση και στις δύο περιπτώσεις της ταυτοπροσωπίας των ψηφοφόρων. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις παρέχουν υποχρεωτικά στα μέλη τους τη δυνατότητα ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως ψηφοφορίας με διασφάλιση της μυστικότητας των ψήφων. Σχετικό λογισμικό διατίθεται χωρίς αντάλλαγμα από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η συνδικαλιστική οργάνωση μπορεί να επιλέξει την αξιοποίηση άλλου προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζει το αδιάβλητο και τη μυστικότητα της ψηφοφορίας.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 87 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Τα πρακτικά διαλογής των ψηφοδελτίων και καταμέτρησης των ηλεκτρονικών ψήφων εισάγονται στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε..

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 87 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 13α

Εφαρμογή συστήματος απλής αναλογικής στις οργανώσεις των συνταξιούχων

Οι διατάξεις των άρθρων 10, 11, 12 και 13 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως στις οργανώσεις των συνταξιούχων.

Σημ.: όπως το άρθρο 13α προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν.4331/2015 (ΦΕΚ Α' 69/02.07.2015)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Άρθρο 14

Προστασία και διευκολύνσεις συνδικαλιστικής δράσης

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Τα όργανα του Κράτους έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης άσκησης του δικαιώματος για την ίδρυση και αυτόνομη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Απαγορεύεται στους εργοδότες, σε πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους και σε οποιονδήποτε τρίτο να προβαίνουν σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη που κατατείνει στην παρακώλυση της άσκησης των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και ιδιαίτερα:

α) να ασκούν επιρροή στους εργαζομένους, για την ίδρυση ή μη ίδρυση συνδικαλιστικής οργάνωσης,

β) να επιβάλουν ή να παρεμποδίζουν με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο την προσχώρηση εργαζομένων σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση,

γ) να απαιτούν από τους εργαζομένους δήλωση συμμετοχής, μη συμμετοχής ή αποχώρησης από συνδικαλιστική οργάνωση,

δ) να υποστηρίζουν ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση με οικονομικά ή με άλλα μέσα,

ε) να επεμβαίνουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση, στη λειτουργία και στη δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεων,

στ) να μεταχειρίζονται με ευμένεια ή δυσμένεια τους εργαζομένους, ανάλογα με τη συμμετοχή τους σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε συνδικαλιστική οργάνωση εργαζομένων εργοδότες.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Είναι άκυρη η καταγγελία της σχέσης εργασίας για νόμιμη συνδικαλιστική δράση.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Είναι άκυρη η καταγγελία της σχέσης εργασίας:

α) των μελών της διοίκησης της συνδικαλιστικής οργάνωσης, σύμφωνα με το άρθρο 92 του Αστικού Κώδικα,

β) των μελών της προσωρινής, σύμφωνα με το άρθρο

79 του Αστικού Κώδικα, διοίκησης συνδικαλιστικής οργάνωσης που διορίζει το δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα ή

γ) των μελών της διοίκησης που εκλέγονται προσωρινά κατά την ίδρυση συνδικαλιστικής οργάνωσης.

Η απαγόρευση ισχύει κατά τη διάρκεια της θητείας τους και ένα χρόνο μετά τη λήξη της, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ. 10.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

6. Η παραπάνω προστασία παρέχεται στην ακόλουθη έκταση:

α) εάν η οργάνωση έχει ως διακόσια (200) μέλη, προστατεύονται πέντε (5) μέλη της διοίκησης,

β) εάν η οργάνωση έχει ως χίλια (1.000) μέλη, προστατεύονται επτά (7) μέλη της διοίκησης,

γ) εάν η οργάνωση έχει περισσότερα από χίλια (1.000) μέλη προστατεύονται εννέα (9) μέλη της διοίκησης.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

7. Τη σειρά των μελών που προστατεύονται ορίζει το καταστατικό. Εάν το καταστατικό δεν το προβλέπει ειδικά, προστατεύονται κατά σειρά ο Πρόεδρος, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας, ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας, ο Ταμίας και οι λοιποί κατά την τάξη της εκλογής.

Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων συνδικαλιστικών οργανώσεων στον ίδιο εργοδότη, ο συνολικός αριθμός των προστατευόμενων μελών, που εργάζονται στον ίδιο εργοδότη, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από το διπλάσιο του αντίστοιχου αριθμού που αναφέρεται στις περ. α', β' και γ' της παρ. 6. Στην περίπτωση αυτήν, ο αριθμός των μελών της διοίκησης της κάθε συνδικαλιστικής οργάνωσης που προστατεύεται προκύπτει από τη διαίρεση του μέγιστου αριθμού κατά το προηγούμενο εδάφιο, διά του ποσοστού των μελών της οργάνωσης που ψήφισαν στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη διοίκησης επί του συνόλου των μελών όλων των οργανώσεων που ψήφισαν στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη διοικήσεων. Εφόσον προκύπτουν δεκαδικοί αριθμοί, στρογγυλεύονται στον αμέσως μεγαλύτερο ακέραιο και ο συνολικός αριθμός προστατευόμενων μελών, που εργάζονται στην επιχείρηση, αυξάνεται αναλόγως.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

8. Προστατεύονται επίσης τα πρώτα είκοσι ένα (21) ιδρυτικά μέλη της πρώτης υπό σύσταση συνδικαλιστικής οργάνωσης της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης ή του επαγγελματικού κλάδου απασχόλησης, εφόσον στην επιχείρηση εργάζονται περισσότεροι από ογδόντα (80) εργαζόμενοι. Η προστασία αυτή ισχύει για έναν χρόνο από την ημέρα της υπογραφής της ιδρυτικής πράξης. Εάν η υπό σύσταση οργάνωση δεν συσταθεί πραγματικά εντός έξι (6) μηνών από την υπογραφή της ιδρυτικής πράξης, η προστασία των ιδρυτικών μελών παύει και ισχύει για τα μέλη της επόμενης υπό σύσταση οργάνωσης.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

9. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 1256/1982 (Α' 65), δεν επιτρέπεται μετάθεση των εργαζομένων που αναφέρονται στις παρ. 5, 6, 7, 8,

εάν αυτή δεν είναι απολύτως αναγκαία για τη λειτουργία της επιχείρησης ή δεν επιβάλλεται από λόγους προστασίας της υγείας.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

10. Η καταγγελία της σχέσης εργασίας των προσώπων που προστατεύονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, επιτρέπεται υπό τους όρους της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 1483/1984 (Α' 153). Για τον δικαστικό έλεγχο των απολύσεων αυτών εφαρμόζονται η διαδικασία και οι προθεσμίες της παρ. 4 του άρθρου 22. Η αγωγή επιδίδεται τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από τη δικάσιμο που έχει προσδιορισθεί για τη συζήτησή της. Πρόσθετες παρεμβάσεις μπορούν να ασκούνται και προφορικά, ενώπιον του ακροατηρίου, πριν από την έναρξη της συζήτησης της αγωγής.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

11. Για την προστασία των συνδικαλιστικών στελεχών που συμμετέχουν στην Εκτελεστική Επιτροπή, στη Γραμματεία της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων και στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια Εργαζομένων των ομίλων επιχειρήσεων έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 88 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 15

Επιτροπή Προστασίας Συνδικαλιστικών Στελεχών

Σημ.: όπως το άρθρο 15 αντικαταστάθηκε διά του άρθρου 25 του Ν. 1545/1985 (Α 91).

Όπως καταργήθηκε με το [Άρθρο 101 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Για την ύπαρξη ενός από τους λόγους του άρθρου 14 παρ. 10 πριν από την καταγγελία της σχέσης εργασίας αποφασίζει, κατά πλειοψηφία, επιτροπή, της οποίας η απόφαση υπόκειται σε έφεση και η οποία αποτελείται:

α) Από τον πρόεδρο πρωτοδικών της περιφέρειας που παρέχει την εργασία του ο εργαζόμενος, εφόσον στο Πρωτοδικείο υπηρετούν δύο τουλάχιστον πρόεδροι, ή άλλως από πρωτοδίκη που ορίζεται από τον πρόεδρο με τη σειρά του άρθρου 11

παρ. 3 εδάφ. β` του νόμου αυτού και για ένα χρόνο.

β) Από έναν αντιπρόσωπο του εμποροβιομηχανικού επιμελητηρίου της περιφέρειας και αν δεν λειτουργεί επιμελητήριο του εμπορικού συλλόγου. Όταν εκδικάζεται υπόθεση που αφορά μισθωτό βιομηχανίας, ο σύνδεσμος βιομηχάνων, όπου υπάρχει, υποδείχνει έναν εκπρόσωπό του που συμμετέχει στην επιτροπή αντί του εκπροσώπου του επιμελητηρίου.

γ) Από έναν εκπρόσωπο των εργαζομένων που υποδείχνει η πιο αντιπροσωπευτική τριτοβάθμια οργάνωση.

Όπως καταργήθηκε με το [Άρθρο 101 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Η έφεση απευθύνεται σε δευτεροβάθμια επιτροπή που είναι και αυτή τριμελής και αποτελείται:

α) Από τον αρχαιότερο πρόεδρο πρωτοδικών, αναπληρούμενο από άλλον Πρόεδρο, σε περίπτωση απουσίας, ελλείψεως ή κωλύματός του και μόνο σε περίπτωση που δεν υπηρετεί άλλος Πρόεδρος προεδρεύει ο αρχαιότερος πρωτοδίκης, που δεν συμμετέσχε στην πρωτοβάθμια επιτροπή, όταν αυτή έλαβε την προσβαλλόμενη απόφαση.

β) Από έναν αντιπρόσωπο του εμποροβιομηχανικού επιμελητηρίου με τις πιο πάνω διακρίσεις, υποδεικνυόμενο όπως και στην παρ. 1 εδάφ. β` του άρθρου αυτού.

γ) Από έναν εκπρόσωπο των εργαζομένων, υποδεικνυόμενο όπως και στην παρ. 1 εδάφ. γ του άρθρου αυτού.

Όπως καταργήθηκε με το [Άρθρο 101 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη της πρωτοβάθμιας επιτροπής δεν μπορούν, για τον ίδιο χρόνο, να ορίζονται ή να συμμετέχουν στη δευτεροβάθμια επιτροπή. Κατά τα λοιπά και για τις δύο επιτροπές εφαρμόζεται το άρθρο 11 παρ. 3 εδάφ. β` του νόμου αυτού, και στην πρώτη εφαρμογή της διάταξης αυτής, η θητεία και των δευτεροβαθμίων επιτροπών λήγει ταυτόχρονα με τις πρωτοβάθμιες. Η απαρτία και στις δύο επιτροπές σχηματίζεται από τον πρόεδρό της και ένα τουλάχιστο μέλος της επιτροπής.

Όπως καταργήθηκε με το [Άρθρο 101 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Η δευτεροβάθμια επιτροπή επιλαμβάνεται ύστερα από έφεση διαδίκου, που ασκείται μέσα σε πέντε εργάσιμες μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της πρωτοβάθμιας απόφασης.

Όπως καταργήθηκε με το [Άρθρο 101 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου, κάθε χρόνο, ο πρόεδρος κάθε πρωτοδικείου που θ' αναλάβει τη δευτεροβάθμια επιτροπή καλεί τις παραπάνω οργανώσεις να υποδείξουν μέσα στον Ιανουάριο έναν τακτικό και έναν αναπληρωματικό εκπρόσωπο για το ερχόμενο ημερολογιακό έτος και για κάθε μια επιτροπή.

Εάν οι παραπάνω οργανώσεις δεν υποδείξουν εκπροσώπους, ο πρόεδρος ορίζει μέσα στο πρώτο 10ήμερο του Φεβρουαρίου έναν εργοδότη και έναν αναπληρωματικό του καθώς και έναν εργαζόμενο και έναν αναπληρωτικό του και με απόφασή του συγκροτεί και τις δύο Επιτροπές Προστασίας Συνδικαλιστικών Στελεχών της περιφέρειάς του. Ένας από τους υπαλλήλους της δικαστικής γραμματείας ορίζεται γραμματέας για κάθε επιτροπή. Η κάθε επιτροπή συγκαλείται από τον πρόεδρό της, ύστερα από αίτηση του εργοδότη ή έφεση του ενδιαφερόμενου που κατατίθεται στη γραμματεία της, μέσα σε οκτώ (8) μέρες από την υποβολή της αίτησης ή της έφεσης και συζητεί την υπόθεση, εφαρμόζοντας ανάλογα τις διατάξεις των άρθρων 739, έως 759, του κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Οι επιτροπές έχουν υποχρέωση να εκδώσουν την απόφασή τους μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη μέρα της συζήτησης της υπόθεσης

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 1 του Ν.1915/1990 και το άρθρο 1 του Ν.2224/ 1994 (Α 112), με το οποίο και καταργήθηκε το άρθρο 1 του Ν.1915/1990.

Όπως καταργήθηκε με το [Άρθρο 101 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 16

Δημοκρατία στους τόπους εργασίας

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 89 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Η εργασία αποτελεί δικαίωμα και προστατεύεται από το Κράτος. Οι εργαζόμενοι και οι συνδικαλιστικές τους οργανώσεις προστατεύονται κατά την άσκηση κάθε συνδικαλιστικού δικαιώματος και στον τόπο εργασίας.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 89 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Κάθε σωματείο της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης δικαιούται να έχει ιστότοπο στο διαδίκτυο ή στο εσωτερικό ηλεκτρονικό δίκτυο της εργοδοτικής επιχείρησης. Ο εργοδότης επιβαρύνεται με τα εύλογα έξοδα σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του ιστότοπου αυτού. Το περιεχόμενο του ιστότοπου αποφασίζεται αποκλειστικώς από το σωματείο, με σεβασμό στις κείμενες διατάξεις. Στον ιστότοπο έχουν ελεύθερη, ανεμπόδιστη και μυστική πρόσβαση όλοι οι εργαζόμενοι της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης, τόσο από επαγγελματικούς όσο και από προσωπικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Αν ο εργοδότης δεν τους παρέχει τη δυνατότητα των προηγούμενων εδαφίων, τα σωματεία της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης δικαιούνται να έχουν πίνακες ανακοινώσεων για τους σκοπούς τους στους τόπους εργασίας και σε χώρους που συμφωνούν ο κάθε εργοδότης και η διοίκηση του κάθε σωματείου.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 89 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Οι τακτικές ή έκτακτες συνελεύσεις της πιο αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης συνέρχονται εκτός χρόνου απασχόλησης, όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 6 σε κατάλληλο χώρο του τόπου εργασίας, εκτός των χώρων παραγωγής, που είναι υποχρεωμένος να διαθέτει ο εργοδότης, εφόσον υπάρχει η δυνατότητα αυτή και εφόσον η εκμετάλλευση απασχολεί τουλάχιστον ογδόντα εργαζόμενους. Ο εργοδότης που έχει την παραπάνω υποχρέωση μπορεί εναλλακτικά να παραχωρήσει ή να μισθώσει κατάλληλο χώρο σε ακτίνα μέχρι 1.000 μέτρα από τον τόπο εργασίας.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 89 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Ο εργοδότης ή εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός του έχει την υποχρέωση να συναντάται με τους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων μετά από αίτησή τους τουλάχιστον μια φορά τον μήνα και να μεριμνά για την επίλυση των θεμάτων που απασχολούν τους εργαζομένους ή την οργάνωσή τους. Οι παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 13 του ν. 1767/1988 (Α' 63) εφαρμόζονται αναλόγως.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 89 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Ο εργοδότης του οποίου η εκμετάλλευση απασχολεί περισσότερους από εκατό (100) εργαζομένους έχει υποχρέωση να διαθέτει κατάλληλο χώρο για

γραφείο στον τόπο εργασίας στη συνδικαλιστική οργάνωση της επιχείρησης που έχει τα περισσότερα μέλη, για την εξυπηρέτηση των συνδικαλιστικών σκοπών της, εφόσον ζητηθεί και σύμφωνα με τις δυνατότητές του.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 89 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

6. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις κάθε βαθμού έχουν δικαίωμα να διανέμουν ανακοινώσεις τους σε χώρους του τόπου εργασίας που συμφωνούν με τον εργοδότη ή στους κοινόχρηστους χώρους ή στους χώρους εστίασης, όπου υπάρχουν, ή σε υπαίθριους χώρους του τόπου εργασίας, εκτός χρόνου απασχόλησης, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 6.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 89 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

7. Όταν αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων διενεργούν επιθεώρηση ή έλεγχο, απαγορεύεται η παρουσία τρίτων προσώπων, πλην των εργαζομένων εκείνη την χρονική στιγμή στην επιχείρηση και των εκπροσώπων του εργοδότη. Επίσης, δικαιούνται να παρευρίσκονται κατά την επιθεώρηση ή έλεγχο και να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους δύο (2) εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου του πιο αντιπροσωπευτικού επιχειρησιακού σωματείου και, αν δεν υπάρχει επιχειρησιακό σωματείο, ένας (1) εκπρόσωπος του εργατικού κέντρου της περιοχής.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 89 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

8. Ο αρμόδιος επιθεωρητής εργασίας αποφαινεται, αν προκύψει διαφωνία ως προς την εφαρμογή των παρ. 2, 3, 5 και 7, με αιτιολογημένη απόφασή του εντός δέκα (10) ημερών από την προσφυγή σε αυτόν του εργοδότη ή της συνδικαλιστικής οργάνωσης. Εάν ο εργοδότης δεν συμμορφώνεται με την απόφαση του επιθεωρητή, του επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170).

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 89 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 17

Συνδικαλιστικές άδειες

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 90 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

Δες την εξέλιξη του άρθρου

1. Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να διευκολύνει τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων, των Ελεγκτικών Επιτροπών και τους αντιπροσώπους των πρωτοβάθμιων στις δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Την ίδια υποχρέωση έχει για τα Διοικητικά Συμβούλια, τις Ελεγκτικές Επιτροπές και τους αντιπροσώπους των δευτεροβάθμιων στις τριτοβάθμιες, όπως και για τα Διοικητικά Συμβούλια και τις Ελεγκτικές Επιτροπές των τριτοβάθμιων οργανώσεων.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 90 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

2. Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να παρέχει άδεια απουσίας:

α) στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της πιο αντιπροσωπευτικής τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους,

β) στον Πρόεδρο και στον Γενικό Γραμματέα των Εργατικών Κέντρων και Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά οργανώσεις έχουν περισσότερα από 10.000 ψηφίσαντα μέλη, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους,

γ) στον Πρόεδρο των Εργατικών Κέντρων και των Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν από 1.501 μέχρι 10.000 ψηφίσαντα μέλη, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του,

δ) στον Πρόεδρο των Εργατικών Κέντρων και των Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν μέχρι 1.500 μέλη, δεκαπέντε (15) ημέρες τον μήνα,

ε) στον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα και τον Ταμία των Διοικητικών Συμβουλίων των πιο αντιπροσωπευτικών δευτεροβάθμιων οργανώσεων, δεκαπέντε (15) ημέρες τον μήνα,

στ) στα υπόλοιπα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των πιο αντιπροσωπευτικών δευτεροβάθμιων οργανώσεων, εννέα (9) ημέρες τον μήνα,

ζ) στον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τον Γενικό Γραμματέα των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, πέντε (5) ημέρες τον μήνα, αν τα μέλη της οργάνωσης είναι 500 και πάνω,

η) στον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο τον Γενικό Γραμματέα των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, τρεις (3) ημέρες τον μήνα, αν τα μέλη της οργάνωσης είναι λιγότερα από πεντακόσια (500),

θ) στους αντιπροσώπους στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις και στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια Εργαζομένων, για όλη τη διάρκεια συνεδρίων στα οποία συμμετέχουν,

ι) στα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Γραμματείας της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 90 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Οι αναφερόμενες στην παρ. 2 άδειες απουσίας περιορίζονται σε τριάντα (30) ημέρες τον χρόνο για τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής ή αλλιώς του Προεδρείου των μη αντιπροσωπευτικότερων τριτοβάθμιων οργανώσεων, καθώς και για τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, προκειμένου για την αμέσως επόμενη, της πιο αντιπροσωπευτικής, δευτεροβάθμια οργάνωση, εφόσον αυτή έχει τόσα ψηφίσαντα μέλη, όσα αναφέρονται στις περ. β' και γ' της παρ. 2, και στο 1/3 του αναφερόμενου στις περ. δ', ε', στ', ζ' και η της παρ. 2 χρόνου για τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις αυτές συνδικαλιστικά στελέχη της δεύτερης αντιπροσωπευτικότερης επιχειρησιακής συνδικαλιστικής οργάνωσης.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 90 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Ο χρόνος απουσίας των εργαζομένων κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων θεωρείται χρόνος πραγματικής εργασίας για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την εργασιακή και ασφαλιστική σχέση. Οι ημέρες απουσίας των εργαζομένων, που αναφέρονται στις περιπτώσεις α', β', γ' και δ' της παραγράφου 2 είναι με αποδοχές, που καταβάλλονται από τον εργοδότη τους. Οι ημέρες απουσίας των εργαζομένων, που αναφέρονται στις περιπτώσεις ε', στ', ζ, η', θ' και ι' της παραγράφου 2, καθώς και των εργαζομένων της παραγράφου 3, είναι χωρίς αποδοχές. Στην περίπτωση αυτήν οι ασφαλιστικές εισφορές των συνδικαλιστικών στελεχών για τον χρόνο της συνδικαλιστικής άδειάς τους καταβάλλονται από την οργάνωσή τους.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 90 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Για την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης, το συνδικαλιστικό στέλεχος, που επιθυμεί να κάνει χρήση συνδικαλιστικής άδειας, οφείλει να ενημερώσει εγγράφως με οποιονδήποτε τρόπο, ακόμη και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τον εργοδότη, αμέσως μόλις αυτό είναι δυνατό και πάντως το αργότερο κατά την εβδομάδα που προηγείται της έναρξης της συνδικαλιστικής άδειας. Σε

επείγουσες περιπτώσεις η συνδικαλιστική άδεια μπορεί να εκκινήσει αμέσως μετά την πρότερη ενημέρωση του εργοδότη, εφόσον αυτή είναι αντικειμενικώς αδύνατο να γίνει σε νωρίτερο χρόνο.

Η πρότερη ενημέρωση του εργοδότη κατά το παρόν άρθρο περιορίζεται στην ανακοίνωση του χρόνου έναρξης και λήξης της συνδικαλιστικής άδειας και απαγορεύεται να περιλαμβάνει τον συγκεκριμένο λόγο για τον οποίο αυτή λαμβάνεται. Σε καμία περίπτωση ο εργοδότης δεν εγκρίνει τη συνδικαλιστική άδεια, η οποία απλώς του ανακοινώνεται.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 90 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των υπαλλήλων του άρθρου 30. Όπου οι διατάξεις αυτές αναφέρονται σε εργατικά κέντρα καταλαμβάνουν και τα νομαρχιακά τμήματα που υπάρχουν στην Α.Δ.Ε.Δ.Υ..

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 90 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 18

Ρυθμίσεις συνδικαλιστικών δικαιωμάτων

- 1.** Οι διατάξεις των άρθρων 14, 15, 16, 17 αποτελούν ελάχιστα συνδικαλιστικά δικαιώματα.
- 2.** Ρυθμίσεις ευνοϊκότερες για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών που έχουν ήδη αποκτηθεί ή θα αποκτηθούν με συμφωνία μισθωτών και εργοδοτών ή με Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας ή Διοικητικές Αποφάσεις υπερισχύουν.
- 3.** Το άρθρο αυτό ισχύει τόσο για υπαλλήλους των φορέων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όσο και για μισθωτούς που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας στον ιδιωτικό τομέα.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.2 του άρθρ. 19 του ν.4472/2017

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Άρθρο 19

Δικαίωμα απεργίας

1. Η απεργία αποτελεί δικαίωμα εργαζομένων που ασκείται από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις: α) ως μέσο για τη διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών, εργασιακών, συνδικαλιστικών και ασφαλιστικών συμφερόντων των εργαζομένων και ως εκδήλωση αλληλεγγύης για τους αυτούς σκοπούς και β) ως εκδήλωση αλληλεγγύης εργαζομένων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων που εξαρτώνται από πολυεθνικές εταιρίες προς εργαζομένους σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή στην έδρα της ίδιας πολυεθνικής εταιρείας, και εφόσον η έκβαση της απεργίας των τελευταίων θα έχει άμεσες επιπτώσεις στα οικονομικά ή εργασιακά συμφέροντα των πρώτων.

Η απεργία στην περίπτωση β' κηρύσσεται μόνο από την πιο αντιπροσωπευτική τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση.

Για την άσκηση του δικαιώματος της απεργίας, συμπεριλαμβανομένων των ολιγόωρων στάσεων εργασίας, απαιτείται προειδοποίηση του εργοδότη ή της συνδικαλιστικής του οργάνωσης είκοσι τέσσερις (24) τουλάχιστον ώρες πριν από την πραγματοποίησή της. Η προειδοποίηση είναι έγγραφη, επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον εργοδότη ή τους εργοδότες που αφορά και περιλαμβάνει την ημέρα και ώρα έναρξης και τη διάρκεια της απεργίας, τη μορφή αυτής, τα αιτήματα της απεργίας και τους λόγους που τα θεμελιώνουν.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 91 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Η απεργία των εργαζομένων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, στις επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας η λειτουργία των οποίων έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου, επιτρέπεται μετά από την τήρηση της διαδικασίας της παρ. 2 του άρθρου 20 και του άρθρου 21.

Επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, η λειτουργία των οποίων έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου χαρακτηρίζονται οι επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, οι οποίες ανήκουν σε έναν από τους ακόλουθους κλάδους:

- α) Παροχής υγειονομικών υπηρεσιών από νοσηλευτικά εν γένει ιδρύματα.
- β) Διύλισης και διανομής ύδατος.
- γ) Παραγωγής και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος ή καύσιμου αερίου.
- δ) Παραγωγής ή διύλισης ακάθαρτου πετρελαίου.

ε) Μεταφοράς προσώπων και αγαθών από την ξηρά, τη θάλασσα και τον αέρα.

στ) Τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων.

ζ) Αποχέτευσης και απαγωγής ακάθαρτων υδάτων και λυμάτων και αποκομιδής και εναποθέσεως απορριμμάτων.

η) Φορτοεκφόρτωσης και αποθήκευσης εμπορευμάτων στα λιμάνια.

θ) Τραπέζης της Ελλάδος, Πολιτικής Αεροπορίας και κάθε είδους υπηρεσιών ή τμημάτων υπηρεσιών που απασχολούνται με την εκκαθάριση και πληρωμή των μισθών του προσωπικού του κατά το άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) δημόσιου τομέα.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 92 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 20

Κήρυξη απεργίας

1. Η απεργία στις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κηρύσσεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Για ολιγόωρες στάσεις εφόσον δεν πραγματοποιούνται την ίδια μέρα ή μέσα στην ίδια εβδομάδα αρκεί απόφαση του διοικητικού συμβουλίου εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά.

Η απεργία στις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις ευρύτερης περιφέρειας ή πανελλαδικής έκτασης κηρύσσεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, εκτός αν το καταστατικό τους ορίζει διαφορετικά.

Η απεργία στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κηρύσσεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου εκτός εάν το καταστατικό τους ορίζει διαφορετικά.

Ενώσεις προσώπων, κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγρ. 3 περίπτωση α' υποπερίπτωση γγ, μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα απεργίας ύστερα από απόφαση, με μυστική ψηφοφορία της πλειοψηφίας των εργαζομένων σε εκμετάλλευση, επιχείρηση, δημόσια υπηρεσία, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. Για τους εργαζομένους σε εκμετάλλευση επιχείρηση, δημόσια υπηρεσία, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. εάν δεν υπάρχει ένωση προσώπων ή επιχειρησιακό σωματείο ή κλαδικό σωματείο με μέλη τους περισσότερους από αυτούς, την απόφαση για απεργία μπορεί να πάρει το πιο αντιπροσωπευτικό Εργατικό Κέντρο της περιοχής που εργάζονται. Εργαζόμενοι του κλάδου ή της επιχείρησης που δεν είναι μέλη της συνδικαλιστικής οργάνωσης που κήρυξε απεργία μπορούν να λάβουν μέρος σ' αυτή. Εργαζόμενοι της επιχείρησης που δεν είναι μέλη καμιάς συνδικαλιστικής οργάνωσης μπορούν να λάβουν μέρος σε απεργία που κήρυξε νόμιμα η πλέον

αντιπροσωπευτική σε σχέση με την εργασιακή ιδιότητα οργάνωση.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 5 του Ν. 1365/1983 (Α 80), προκειμένου για τις κοινωνικοποιημένες επιχειρήσεις του νόμου αυτού και μόνο.

2. Προκειμένου για εργαζομένους του άρθρου 19 παρ. 2 κήρυξε απεργία δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν περάσουν τέσσερις (4) πλήρεις ημέρες απ' την γνωστοποίηση των αιτημάτων και των λόγων που τα θεμελιώνουν με έγγραφο που κοινοποιείται με δικαστικό επιμελητή στον εργοδότη ή στους εργοδότες, στο Υπουργείο το οποίο ασκεί τη σχετική εποπτεία και στο Υπουργείο Εργασίας.

Η απεργία δεν μπορεί ν' αφορά διάφορα από εκείνα που γνωστοποιήθηκαν.

3. Οι εργαζόμενοι του άρθρου 19 παρ.2, πριν να λάβουν απόφαση για απεργία, μπορούν να ζητήσουν από τον εργοδότη με έγγραφο που κοινοποιείται με δικαστικό επιμελητή να γίνει δημόσιος διάλογος με βάση το αιτήματά τους και τους λόγους που τα θεμελιώνουν.

Αν οι εργαζόμενοι δεν ζητήσουν το διάλογο, μπορεί να τον ζητήσει από αυτούς ο εργοδότης, όταν κατά οποιονδήποτε τρόπο γνωστοποιηθούν σ' αυτόν τα αιτήματα των εργαζομένων, με έγγραφό του, που κοινοποιείται με δικαστικό επιμελητή.

Αν τα μέρη συμφωνήσουν, ο δημόσιος διάλογος διεξάγεται με εκπροσώπους τους, μέσα σε 48 ώρες από την κοινοποίηση του προαναφερόμενου εγγράφου, σε τόπο και χρόνο που ορίζονται από αυτούς και διευθύνεται από μεσολαβητή, που επιλέγουν οι εκπρόσωποι, συναντώμενοι προηγουμένως στον οριζόμενο τόπο, από ειδικό κατάλογο, μεσολαβητών, προβλεπόμενο από το άρθρο 15 παρ. 3 του ν. 1876/1990.

Σε περίπτωση ασυμφωνίας ο μεσολαβητής ορίζεται με κλήρωση.

Ο μεσολαβητής προσπαθεί να επιτύχει την προσέγγιση των απόψεων των μερών για την επίλυση της διαφοράς.

Αν μέσα σε 48 ώρες από την έναρξη του διαλόγου τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία, ο μεσολαβητής μπορεί να υποβάλει σ' αυτά, μέσα σε 24 ώρες από τη λήξη του 48ώρου, δική του πρόταση, που τα μέρη μπορούν να αποδεχθούν ή να απορρίψουν μέσα σε 48 ώρες από την κοινοποίησή της.

Η αποδοχή ή η απόρριψη κοινοποιείται στο μεσολαβητή και στο άλλο μέρος με δικαστικό επιμελητή.

Η πρόταση του μεσολαβητή μπορεί, με φροντίδα του, να δημοσιεύεται στον ημερήσιο Τύπο.

Έως ότου καταρτιστεί ο ειδικός κατάλογος μεσολαβητών, ως μεσολαβητής επιλέγεται πρόσωπο από κατάσταση δέκα (10) προσώπων, που ορίζει προσωρινά το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού Μεσολάβησης και

Διαιτησίας, λαμβάνοντας υπόψη τα προσόντα των υποψηφίων μεσολαβητών που ορίζονται στο άρθρο 17 παρ. 2 του ν. 1876/1990.

Για τα αιτήματα των εργαζομένων, τις απόψεις των μερών και την πρόταση που ο μεσολαβητής συντάσσει πρακτικά.

Στο διάλογο μπορούν να συμμετέχουν, παριστάμενοι, εκπρόσωποι παραγωγικών τάξεων, ενδιαφερόμενων οργανώσεων, του Τύπου κ.λπ., σύμφωνα με όσα ορίζει ειδικότερα απόφαση του Υπουργού Εργασίας.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 1915/1990 (Α` 186), το οποίο όμως καταργήθηκε από το άρθρο 10 του Ν. 2224/1994 (Α` 112).

4. Η μυστική ψηφοφορία της γενικής συνελεύσεως, που αναφέρεται στην κήρυξη απεργίας, διεξάγεται από εφορευτική επιτροπή. Καθήκοντα εφορευτικής επιτροπής εκτελεί το διοικητικό συμβούλιο της συνδικαλιστικής οργανώσεως και δικαστικού αντιπροσώπου, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ή ο αντικαταστάτης του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 13 του ν.1264/1982).

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 1915/1990 (Α` 186), το οποίο όμως καταργήθηκε από το άρθρο 10 του Ν. 2224/1994 (Α` 112).

5. Με τη διαδικασία της παραγράφου 4 και τηρουμένων των ίδιων ως άνω προθεσμιών εκδικάζονται οι διαφορές που απορρέουν από την εφαρμογή του άρθρου 656 του Αστικού Κώδικα σε περίπτωση κήρυξης απεργίας στην επιχείρηση.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρ. 20 του ν.4472/2017

Άρθρο 21

Προσωπικό Ασφαλείας και Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Κατά τη διάρκεια της απεργίας η συνδικαλιστική οργάνωση, η οποία την κηρύσσει, έχει υποχρέωση να διαθέτει το αναγκαίο προσωπικό για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων της επιχείρησης και την πρόληψη καταστροφών και ατυχημάτων (Προσωπικό Ασφαλείας).

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Στις υπηρεσίες οργανισμούς, επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις της παρ. 2 του άρθρου 19, πέραν του προσωπικού ασφαλείας διατίθεται και προσωπικό για την αντιμετώπιση στοιχειωδών αναγκών του κοινωνικού συνόλου κατά τη διάρκεια της απεργίας (Προσωπικό Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας). Οι στοιχειώδεις αυτές ανάγκες ορίζονται ως τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) της συνήθως παρεχόμενης υπηρεσίας. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού στον οποίο υπάγεται ο φορέας ή ο κλάδος δραστηριότητας, που εκδίδεται κατόπιν συμφωνίας των μερών ή έγγραφης εισήγησης οιοδήποτε κοινωνικού εταίρου ή φορέα έχει έννομο συμφέρον, ο οποίος τεκμηριώνει μικρότερη ανάγκη λειτουργίας, δύναται να περιορισθεί το ποσοστό των στοιχειωδών αναγκών της παρ. 2.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Η συνδικαλιστική οργάνωση που κήρυξε την απεργία γνωστοποιεί εγγράφως στον εργοδότη, με έγγραφο που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή πριν από την έναρξη της απεργίας, τα ονόματα των εργαζομένων που θα παρέχουν τις υπηρεσίες τους ως Προσωπικό Ασφαλείας και, αν απαιτείται, ως Προσωπικό Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας. Με ευθύνη της συνδικαλιστικής οργάνωσης, το διατιθέμενο προσωπικό των παρ. 1 και 2 παρέχει τις υπηρεσίες του υπό τις οδηγίες του εργοδότη, προς εκπλήρωση των σκοπών για τους οποίους διατίθεται.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Το προσωπικό των παρ. 1 και 2 καθορίζεται με ειδική συμφωνία μεταξύ της πιο αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης και του εργοδότη. Πλέον αντιπροσωπευτική είναι η συνδικαλιστική οργάνωση που έχει ως μέλη τους εργαζόμενους που προέρχονται από όλους τους κλάδους της επιχείρησης. Αν στην επιχείρηση υπάρχουν περισσότερες συνδικαλιστικές οργανώσεις, αντιπροσωπευτικότερη είναι εκείνη που συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό μελών που ψήφισαν κατά τις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη διοίκησης, ανεξάρτητα από τις ειδικότητες των εργαζομένων που είναι μέλη της. Οι λοιπές συνδικαλιστικές οργανώσεις δικαιούνται να παρέμβουν στις διαπραγματεύσεις και τις λοιπές διαδικασίες.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Η συμφωνία της παρ. 4 αναφέρει τουλάχιστον:

α) τα συμβαλλόμενα μέρη,

β) την εκμετάλλευση ή επιχείρηση ή τις εκμεταλλεύσεις ή επιχειρήσεις στις οποίες θα εφαρμόζεται,

γ) τις υπηρεσίες και τμήματα της εκμετάλλευσης ή επιχείρησης ή των εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων που θα λειτουργούν κατά τη διάρκεια της απεργίας, αναλόγως με τη διάρκειά της και τις επιπτώσεις στο δημόσιο συμφέρον και την οικονομία συγκεκριμένης ή ευρύτερης περιοχής ή όλης της χώρας,

δ) τον αριθμό των εργαζομένων ανά ειδικότητα που απαιτείται για τη στελέχωση των υπηρεσιών και τμημάτων της εκμετάλλευσης ή επιχείρησης ή των εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων με προσωπικό των παρ. 1 και 2, όπου απαιτείται,

ε) διαδικαστικά θέματα ορισμού των εργαζομένων των παρ. 1 και 2 και

στ) τη διάρκεια αυτής, η οποία μπορεί να είναι ορισμένη, αλλά τουλάχιστον ενός (1) έτους, ή αόριστη.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

6. Στις επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις της παρ. 2 του άρθρου 19, πέραν του προσωπικού της παρ. 2, με την ίδια συμφωνία είναι δυνατό να καθορίζονται οι συγκεκριμένες ανάγκες του κοινωνικού συνόλου, τις οποίες πρέπει να καλύπτει ο εργοδότης σε περίπτωση απεργίας και οι συνέπειες για την παραβίαση της συμφωνίας. Κριτήρια για τα θέματα αυτά αποτελούν το είδος και η κοινωνική κρισιμότητα των υπηρεσιών και αγαθών, που παρέχει η επιχείρηση και η ανάγκη διασφάλισης της άσκησης του δικαιώματος της απεργίας, πάντοτε εντός του πλαισίου που καθορίζει η παρ. 2 και ιδίως το τελευταίο εδάφιο αυτής.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

7. Η συμφωνία καταρτίζεται με απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών. Έως την 5η Νοεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους, ένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη καλεί το άλλο μέρος σε διαπραγμάτευση με εξώδικη κλήση, στην οποία περιέχεται υποχρεωτικά η πρόταση για καθορισμό του προσωπικού των παρ. 1 και 2. Η κλήση επιδίδεται προς το άλλο μέρος με δικαστικό επιμελητή και κατά

τον ίδιο τρόπο κοινοποιείται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

8. Η συμφωνία καταρτίζεται το αργότερο έως την 25η Νοεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους και κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, εντός πέντε (5) ημερών από την υπογραφή της. Η συμφωνία είναι έγκυρη, ακόμη κι αν ο διάλογος ξεκινήσει σε ημερομηνία διαφορετική της προβλεπόμενης στην παρ. 7, εφόσον καταρτιστεί με απευθείας διαπραγματεύσεις μέχρι την 25η Νοεμβρίου και κατατεθεί στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, εντός πέντε (5) ημερών από την υπογραφή της. Η συμφωνία αυτή ισχύει ολόκληρο το ημερολογιακό έτος που ακολουθεί και, σε περίπτωση μη καταγγελίας ή τροποποίησής της, ισχύει και για τα επόμενα ημερολογιακά έτη.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

9. Αν η συμφωνία δεν καταρτισθεί έως την 25η Νοεμβρίου ή δεν κατατεθεί στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 8, τα μέρη υποχρεούνται να προσφύγουν στη διαδικασία της μεσολάβησης. Η μεσολάβηση πρέπει να ολοκληρωθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάληψη των καθηκόντων του μεσολαβητή. Εάν η μεσολάβηση δεν καταλήξει σε συμφωνία, κάθε ενδιαφερόμενη πλευρά έχει δικαίωμα να παραπέμψει το θέμα σε διαιτησία του άρθρου 16 του ν. 1876/1990 (Α' 27). Διαιτητής επιλέγεται με κοινή συμφωνία των μερών από τον ειδικό κατάλογο διαιτητών και σε περίπτωση μη συμφωνίας με κλήρωση σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 1876/1990.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

10. Δεν επιτρέπεται η κήρυξη απεργίας χωρίς να έχει προηγουμένως καθοριστεί το Προσωπικό Ασφαλείας και, όπου απαιτείται, το Προσωπικό Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν, ή χωρίς να τεθεί πραγματικώς στη διάθεση του εργοδότη το προσωπικό αυτό, υποκείμενο στο διευθυντικό του δικαίωμα, με ευθύνη της συνδικαλιστικής οργάνωσης που κηρύσσει την απεργία.

Όπως προστέθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

11. Τα ζητήματα των παρ. 1, 2, 3 και 4 μπορούν να ρυθμίζονται και με συλλογικές συμβάσεις εργασίας για όλες τις επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως του δημόσιου ή μη χαρακτήρα τους και του χαρακτηρισμού τους ή μη ως κοινής ωφέλειας.

Όπως προστέθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 22

Απαγόρευση προσλήψεων απεργοσπαστών απαγόρευση ανταπεργίας νομιμότητα απεργίας

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη του άρθρου](#)

1. Απαγορεύεται κατά τη διάρκεια νόμιμης απεργίας η πρόσληψη απεργοσπαστών.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Απαγορεύεται η ανταπεργία (λοκ-άουτ).

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Δεν επιτρέπεται η δικαστική απαγόρευση απεργίας με ασφαλιστικά μέτρα.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Για διαφορές που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 19 22 αποφασίζει το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της συνδικαλιστικής οργάνωσης που έχει κηρύξει την απεργία κατά τη διαδικασία των άρθρων 663 έως 676 του Κώδικα πολιτικής Δικονομίας. Σε επείγουσες περιπτώσεις οι πρόεδροι των αρμόδιων πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων δικαστηρίων προσδιορίζουν σύντομη δικάσιμη και συντέμνουν τις προθεσμίες επίδοσης των δικογράφων, ώστε η συζήτηση να πραγματοποιηθεί μέσα σε πέντε ημέρες από την κατάθεσή τους ανεξάρτητα από τον αριθμό των υποθέσεων που εκκρεμούν.

Η προθεσμία της έφεσης είναι τρεις (3) μέρες.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Με τη διαδικασία της παραγράφου 4 και τηρουμένων των ίδιων ως άνω προθεσμιών εκδικάζονται οι διαφορές που απορρέουν από την εφαρμογή του άρθρου 656 του Αστικού Κώδικα σε περίπτωση κήρυξης απεργίας στην επιχείρηση.

Όπως προστέθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

6. Εάν απεργία ή στάση εργασίας που έχει κηρυχθεί από πρωτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση κριθεί παράνομη σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 4, δεν επιτρέπεται, μετά την έκδοση της απόφασης, η κήρυξη απεργίας κατά του ίδιου εργοδότη και με ίδια ημερομηνία έναρξης από την αντίστοιχη δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση.

Όπως προστέθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 95 ΝΟΜΟΣ 4808/2021](#) με ισχύ την 19/6/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

1. Ο εργοδότης και οι εκπρόσωποι του, ως και οποιοσδήποτε τρίτος, που παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 2 και 3 του νόμου αυτού, τιμωρούνται με φυλάκιση ή και με χρηματική ποινή μέχρι 5.000.000 δραχμών, και εφόσον δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλη διάταξη.
2. Ο εργοδότης και οι εκπρόσωποι του, που παραβαίνουν τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 5, 8 και 9 ή που αρνούνται την πραγματική απασχόληση εργαζομένου που η απόλυση του έχει κριθεί άκυρη με δικαστική απόφαση ή που αρνούνται την επαναπρόσληψη και πραγματική απασχόληση των εργαζομένων που αναφέρονται στο άρθρο 24, τιμωρούνται με φυλάκιση ή και με χρηματική ποινή μέχρις 1.000.000 δρχ. για κάθε παράβαση ή άρνηση.
3. Οποιοσδήποτε παραποιεί ή νοθεύει το αποτέλεσμα εκλογών για την ανάδειξη συλλογικών οργάνων ή αντιπροσώπων οποιασδήποτε συνδικαλιστικής οργάνωσης τιμωρείται με φυλάκιση μέχρις ενός (1) έτους και εάν πρόκειται για μέλος εφορευτικής επιτροπής με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 100 ΝΟΜΟΣ 4689/2020](#) με ισχύ την 27/5/2020

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Όποιος χρησιμοποιεί την επωνυμία ή αντιποιείται την εκπροσώπηση συνδικαλιστικής οργάνωσης χωρίς δικαίωμα, για δικό του όφελος, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

5. Όποιος εμποδίζει με σωματική ή ψυχολογική βία τις συνεδριάσεις της διοίκησης ή τις συνελεύσεις μελών συνδικαλιστικών οργανώσεων τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

Άρθρο 24

Αποκατάσταση συνδικαλιστών

1. Μέλη διοικήσεων ως και ιδρυτικά μέλη συνδικαλιστικών οργανώσεων μέσα στα όρια των παρ. 6 και 8 του άρθρου 14 που έχουν απολυθεί μετά την ισχύ του νόμου 330/1976 επαναπροσλαμβάνονται στην επιχείρηση, η οποία έχει καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας τους, χωρίς άλλη διατύπωση.

Η διάταξη του εδαφ. α΄ δεν εφαρμόζεται εάν η καταγγελία της σύμβασης έγινε για παράβαση ποινικού νόμου, εκτός των διατάξεων του νόμου 330/1976 και του άρθρου 332 Π.Κ., για την οποία έχει δικαστική απόφαση.

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 εφαρμόζεται και για τους εργαζομένους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας έχουν καταγγελθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 38 του Ν. 330/1976 εφόσον ήταν άνεργοι κατά την 1.4.1982 και εξακολουθούν ή κατέστησαν άνεργοι μέχρι τη δημοσίευση αυτού του νόμου, χωρίς υπαιτιότητα τους ή η εργασία τους μειονεκτεί σοβαρά σε σχέση με εκείνη από την οποία απολύθηκαν.

3. Εργαζόμενοι, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας έχουν καταγγελθεί μετά την ισχύ του νόμου 330/1976, ένα μήνα πριν κηρυχθεί η απεργία, κατά την διάρκεια της και μέσα σε δύο μήνες μετά από τη λήξη της απεργίας στην οποία έλαβαν μέρος στην επιχείρηση ή τον κλάδο απασχόλησης τους επαναπροσλαμβάνονται στην επιχείρηση, η οποία έχει καταγγείλει τη σύμβαση τους, χωρίς άλλη διατύπωση εφόσον ήσαν άνεργοι κατά την 1.4.1982 και εξακολουθούν ή κατέστησαν άνεργοι μέχρι τη δημοσίευση αυτού του νόμου χωρίς υπαιτιότητα τους ή η εργασία τους μειονεκτεί σοβαρά σε σχέση με εκείνη από την οποία απολύθηκαν.

Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται εάν έχει κριθεί με δικαστική απόφαση ότι η απόλυση δεν έγινε για συνδικαλιστικούς λόγους ή αν για εποχιακά

απασχολούμενους όπως αυτό προκύπτει από τη φύση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης.

Η διάταξη του εδαφ. β' της παρ. 1 ισχύει και στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής.

4. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται οι παράγραφοι 1, 2 και 3 εδαφ. γ' αν έχει αμετάκλητη δικαστική απόφαση σε βάρος του εργαζομένου ή επαναπρόσληψη έχει την έννοια αναγκαστικής σύναψης νέας σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου.

5. Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να επαναπροσλάβει τον εργαζόμενο που έχει απολυθεί κατά τις παρ. 1, 2 και 3 και εφόσον ο εργαζόμενος του κοινοποιεί σχετική έγγραφη δήλωση με δικαστικό επιμελητή μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία 60 ημερών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Η προθεσμία αυτή αρχίζει μετά το τέλος της εκκρεμούς ποινικής δίκης για τις περιπτώσεις των παρ. 1 εδαφ. β' και 3 εδαφ. γ' του άρθρου αυτού.

6. Αν οι εργαζόμενοι που θα υποβάλουν τη δήλωση επαναπρόσληψη της παραγράφου 4 υπερβαίνουν το 5% αλλά όχι το 10% των απασχολουμένων στην επιχείρηση, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να τους επαναπροσλάβει ισομερώς κατά μήνα μέσα σ' ένα εξάμηνο από το τέλος της προθεσμίας υποβολής της παραπάνω δήλωσης. Αν υπερβαίνουν το 10% και για το ποσοστό πέραν του 10% και μέχρι 20% προσλαμβάνονται κατά μήνα μέσα στο επόμενο χρόνο. Η πρόσληψη γίνεται με τη σειρά υποβολής της παραπάνω δήλωσης και με προτίμηση των εργαζομένων της παρ. 1, στη συνέχεια της παρ. 2 και τέλος της παρ. 3, και σε κάθε ομάδα με προτίμηση όσων είχαν μεγαλύτερη προϋπηρεσία στην επιχείρηση. Εκείνοι που δεν καλύπτονται από τα παραπάνω ποσοστά έχουν δικαίωμα προτίμησης σε μελλοντικές τυχόν προσλήψεις.

Αποζημιώσεις που έχουν τυχόν καταβληθεί δεν επιστρέφονται από τους επαναπροσλαμβανόμενους.

7. Για διαφορές που προκύπτουν σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, αποφασίζει το Μονομελές Πρωτοδικείο είτε του τόπου της έδρας της επιχείρησης είτε του τόπου παροχής της εργασίας με τη διαδικασία των άρθρων 663-676 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 22 εφαρμόζονται ανάλογα.

8. Στις περιπτώσεις της παρ. 6 αν η επιχείρηση που υποχρεώνεται στη επαναπρόσληψη βρίσκεται σε προφανή οικονομική αδυναμία ν' αντιμετωπίσει

τις πρόσθετες δαπάνες από τις επαναπροσλήψεις μπορεί να υπαχθεί με απόφαση του Υπουργού Εργασίας στα προγράμματα του ΟΑΕΔ για την επιδότηση δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης, με βάση τους όρους και ύστερα από τη διαδικασία που ορίζει το κάθε πρόγραμμα.

Άρθρο 25

Εγγραφές μελών-Εκκαθάριση μητρώων

Άρθρο 26

Άμεση εφαρμογή αναλογικής

1. Η Συνέλευση των μελών κάθε συνδικαλιστικής οργάνωσης μπορεί να αποφασίσει την άμεση εφαρμογή των σχετικών με τις εκλογές διατάξεων του νόμου αυτού. Η συνέλευση, που θα αποφασίσει σχετικά και σε καταφατική περίπτωση θα προχωρήσει στην εκλογή εφορευτικής επιτροπής και στη συνέχεια στην εκλογή του διοικητικού συμβουλίου, της ελεγκτικής επιτροπής και αντιπροσώπων, συγκαλείται ύστερα από έγγραφη αίτηση του 1/10 των μελών της προς το αρμόδιο για τη σύγκληση της όργανο σύμφωνα με το καταστατικό της οργάνωσης.

Αν σε 15 μέρες δεν γνωστοποιηθεί στον πρώτο από τους αιτούντες με έγγραφο του αρμόδιου οργάνου η αποδοχή της αίτησης ή δεν κοινοποιηθεί και δημοσιευθεί, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4 αυτού του άρθρου ή πρόσκληση για συνέλευση, το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της οργάνωσης εξουσιοδοτεί τους αιτούντες ή ορισμένους από αυτούς και ύστερα από αίτηση τους που συζητείται με τη διαδικασία των άρθρων 739 και επ. του Κ. Πολ.Δ. να συγκαλέσουν αυτοί τη Γενική Συνέλευση, και ρυθμίζει την προεδρία της.

Η Συνέλευση αποφασίζει με σχετική πλειοψηφία των παρόντων μελών της και με τις απαρτίες που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 8 του νόμου αυτού χωρίς την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 99 του Αστικού Κώδικα.

2. Αν η Συνέλευση αποφασίσει αρνητικά συνεχίζεται κανονικά η θητεία των οργάνων με την επιφύλαξη του άρθρου 9 παράγραφος 1 εδάφιο β'.

Αν πρόκειται για συνέλευση πρωτοβάθμιας οργάνωσης στην περίπτωση αυτή, αμέσως μετά την ανακοίνωση της αρνητικής της απόφασης καλείται από τον πρόεδρο της ν' αποφασίσει εάν θ' αντιπροσωπευθεί στην τριτοβάθμια οργάνωση διά μέσου του Εργατικού Κέντρου ή της Ομοσπονδίας, που τυχόν ανήκει. Η παρ. 2β του άρθρου 10 εφαρμόζεται κατά τα λοιπά αναλόγως.

Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί η Συνέλευση των μελών σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1 η διοίκηση της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης συγκαλεί τη Συνέλευση η οποία αποφασίζει εάν θα αντιπροσωπευθεί στην τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση δια μέσου του Εργατικού Κέντρου ή της Ομοσπονδίας. Η παρ. 2β του άρθρου 10 εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται για τις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις μετά τέσσερις μήνες για τις δευτεροβάθμιες μετά από επτά μήνες και για τις τριτοβάθμιες μετά εννιά μήνες από τη δημοσίευση του νόμου.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και αν συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι μπορεί να καθορίζεται χρόνος έναρξης των παραπάνω προθεσμιών έξη μήνες αντί τεσσάρων για τις πρωτοβάθμιες οργανώσεις, εννέα μηνών αντί επτά για τις δευτεροβάθμιες οργανώσεις και δώδεκα μηνών αντί εννέα για τις τριτοβάθμιες οργανώσεις ή ορισμένες εξ αυτών.

4. Προκειμένου για πρωτοβάθμιες οργανώσεις με περισσότερα από 200 μέλη και επί ένα χρόνο από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, οι υπεύθυνοι για τη σύγκληση συνελεύσεων οφείλουν, εκτός από άλλη τυχόν πρόβλεψη του καταστατικού και πριν από 20 τουλάχιστον μέρες, να δημοσιεύσουν σε μια ημερήσια και αν δεν υπάρχει σε μια εβδομαδιαία εφημερίδα του τόπου της έδρας της οργάνωσης και να κοινοποιήσουν με δικαστικό επιμελητή στις υπερκείμενες οργανώσεις πρόσκληση προς τα μέλη τους για τη συνέλευση, που θα πραγματοποιηθεί με σημείωση για τον ακριβή τόπο και χρόνο και το σκοπό της.

Αν δεν γίνουν η δημοσίευση και οι κοινοποιήσεις της πρόσκλησης αυτής, η συνέλευση είναι άκυρη.

Στην περίπτωση αυτή, το Μονομελές Πρωτοδικείο με αίτηση του 1/20 των μελών της οργάνωσης αποφασίζει όπως ορίζεται στην παρ.1.

5. Για το πρώτο μετά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου συνέδριο κάθε τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, μπορεί η διοίκηση της να ζητήσει από τις δευτεροβάθμιες οργανώσεις της δύναμης της να αντιπροσωπευτούν σ' αυτό με αντιπροσώπους που η εκλογή τους θα έχει πραγματοποιηθεί το πολύ ενάμισι χρόνο πριν από την ημέρα έναρξης του συνεδρίου. Η απόφαση αυτή πρέπει να ανακοινωθεί στις δευτεροβάθμιες οργανώσεις το λιγότερο τρεις μήνες πριν από την αποφασισμένη ημερομηνία του συνεδρίου.

Άρθρο 27

Διάλυση ΟΔΕΠΕΣ

1. Ο Οργανισμός Διαχείρισεως Ειδικών πόρων Εργασιακών Σωματείων (ΟΔΕΠΕΣ) καταργείται όπως και το Ν.Δ. 891/1971 «περί οικονομικής υποβοηθήσεως εργασιακών σωματείων και ενώσεων». Η τύχη της περιουσίας του καταργούμενου ΟΔΕΠΕΣ διέπεται αποκλειστικά από τις επόμενες διατάξεις.
2. Από τη δημοσίευση αυτού του νόμου όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του ΟΔΕΠΕΣ αναλαμβάνονται από την Εργατική Εστία χωρίς άλλη διατύπωση.

Η Εργατική Εστία εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του ΟΔΕΠΕΣ προς τις συνδικαλιστικές οργανώσεις με τη διαδικασία και τους του Π.Δ/τος 901/1976 «περί αντικαταστάσεως των διατάξεων του Π.Δ/τος 189/1975 και περί της οικονομικής ενισχύσεως των επί τη βάσει του Νόμου 89/1975 ανασυσταθέντων εργατοϋπαλληλικών επαγγελματικών σωματείων και ενώσεων» που εξακολουθεί να ισχύει μέχρι και τρεις (3) μήνες από την κατάρτιση της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας ή την έκδοση της όμοιας έκτασης απόφασης διαιτησίας ή του Προεδρικού Διατάγματος που αναφέρονται στο άρθρο 6 του νόμου αυτού. Για το σκοπό αυτό το προσωπικό του ΟΔΕΠΕΣ συνεχίζει να παρέχει τις υπηρεσίες του στην Εργατική Εστία μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών και των ρυθμίσεων της παρ. 3. Ειδικά για τις οικονομικές ενισχύσεις του έτους 1982 οι προθεσμίες της παραγράφου 1 περίπτωση δ' του άρθρου 1 του Π.Δ/τος 901/1976 παρατείνονται μέχρι 31.8.1982.

3. Όλοι οι εργαζόμενοι, μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού, στον ΟΔΕΠΕΣ, μπορεί να ενταχθούν, ύστερα από αίτηση τους και απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της Εργατικής Εστίας που εγκρίνεται από τον Υπουργό Εργασίας, ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας τους, σε αντίστοιχες προσωρινές θέσεις που θα συσταθούν στην Εργατική Εστία, ανάλογα με τις ανάγκες της.

Με Προεδρικό Διάταγμα, που θα εκδοθεί με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Εργασίας, θα καθοριστούν οι λεπτομέρειες της ένταξης, οι κλάδοι και οι βαθμοί των θέσεων που θα συσταθούν καθώς και τα τυπικά προσόντα του προσωπικού που θα ενταχθεί.

Ειδικά για το προσωπικό του ΟΔΕΠΕΣ, ως προϋπηρεσία για την ένταξη αναγνωρίζεται και αυτή που διανύθηκε στον ΟΔΕΠΕΣ.

Κανένας από τους παραπάνω εργαζομένους, που εντάσσεται στην Εργατική Εστία σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, δεν λαμβάνει συνολικά αποδοχές λιγότερες από εκείνες που ελάμβανε πριν από την ένταξη του. Σε περίπτωση επί πλέον διαφοράς, αυτή διατηρείται σαν προσωρινό επίδομα μέχρι την κάλυψη του.

Οι εργαζόμενοι στον ΟΔΕΠΕΣ, που για οποιοδήποτε λόγο δεν θα ενταχθούν ως μόνιμοι, σύμφωνα με τα παραπάνω είναι δυνατόν ύστερα από αίτηση τους με απόφαση του Δ.Σ. της Εργατικής Εστίας που εγκρίνεται από τον Υπουργό Εργασίας να συνεχίσουν την απασχόληση τους στην Εργατική Εστία με τη σχέση και τους όρους που εργάζονται σ' αυτόν. Στους υπόλοιπους η Εργατική Εστία οφείλει τις νόμιμες αποζημιώσεις σαν να είχε καταγγελθεί η σύμβαση εργασίας τους και είχαν απολυθεί κατά τη δημοσίευση του παραπάνω Π.Δ/τος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

Λοιπές μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι εκδόσεως του κατά την παρ. 2 του άρθρου 29 εκλογικού συνδικαλιστικού βιβλιαρίου ο εργαζόμενος μέλος συνδικαλιστικής οργάνωσης χρησιμοποιεί το ασφαλιστικό βιβλιάριο υγείας όπου γίνονται όλες οι εγγραφές που καθορίζει το άρθρο 13 παρ. 1.

2. Εργαζόμενος που είναι μέλος σε περισσότερο από δύο σωματεία κατά τη διάκριση της παρ. 1 του άρθρου 7 υποχρεούται μέσα σε 2 μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού να επιλέξει τις οργανώσεις στις οποίες θα είναι μέλος και να ζητήσει τη διαγραφή του από τις λοιπές.

Μετά την παραπάνω προθεσμία αν υπάρχουν πολλές εγγραφές είναι έγκυρες μόνο οι δύο πρώτες κατά σειρά εγγραφής και με την διάκριση της παρ. 1 του άρθρου 7.

Τυχόν ωφελήματα από ασφαλιστική ή υγειονομική κάλυψη που απολαμβάνουν μέλη σωματείου, από τη δύναμη του οποίου είτε διαγράφονται είτε αποχωρούν ύστερα από την παραπάνω ρύθμιση δε θίγονται.

3. Όσα αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου αυτού ισχύει ανάλογα για τις πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες οργανώσεις, σε σχέση με όσα αναφέρονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 7.

4. Ποινές που έχουν επιβληθεί για πράξεις που προέβλεπε και τιμωρούσε ο Ν.330/1976 και που δεν θεωρούνται αξιόποινες πράξεις με το νόμο αυτό διαγράφονται από τα ποινικά μητρώα με φροντίδα του αρμόδιου Εισαγγελέα.

Άρθρο 29

1. Με Π.Δ./τα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εργασίας και Δικαιοσύνης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες α) της τήρησης του ειδικού βιβλίου και του φακέλου συνδικαλιστικών οργανώσεων ως και της χορήγησης αντιγράφων των εγγράφων και των βεβαιώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 2.

β) της τήρησης των βιβλίων των συνδικαλιστικών οργανώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 3.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, μετά γνώμη της πιο αντιπροσωπευτικής τριτοβάθμιας οργάνωσης της χώρας, καθορίζεται η διαδικασία εκδόσεως, το σχήμα και τα λοιπά στοιχεία του συνδικαλιστικού εκλογικού βιβλιαρίου καθώς και οι εγγραφές που γίνονται σ' αυτό.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας ρυθμίζεται ο τρόπος και το ύψος της αποζημίωσης των δικαστικών αντιπροσώπων.

Για την αποζημίωση των δικαστικών αντιπροσώπων εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 108 του π.δ. 26/2012 (Α' 57)

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 30 ΝΟΜΟΣ 4578/2018](#) με ισχύ την 3/12/2018

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

Συνδικαλιστικές ελευθερίες και δικαιώματα δημοσίων υπαλλήλων.

Άρθρο 30

Συνδικαλιστικές ελευθερίες και δικαιώματα δημοσίων υπαλλήλων

1. Ο νόμος αυτός, όπως είναι εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 3 - 10, 16 παρ. 7 - 9, 22 παρ. 1 και 2, 24 και 27, εφαρμόζεται με τις ειδικές ρυθμίσεις που προβλέπονται παρακάτω ανάλογα και στους έμμισθους πολιτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου, με εξαίρεση τους υπαλλήλους της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.). όπως και στους μόνιμους ή με θητεία υπαλλήλους των Οργανισμών τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των εκκλησιαστικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ακόμη δε και στους υπαλλήλους με σχέση ιδιωτικού δικαίου που κατέχουν οργανικές θέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 3 του Συντάγματος.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 άρθρ.27 Ν.2738/1999 ΦΕΚ Α 180/9.9.1999.

2. Για την επέκταση της κατά την προηγούμενη παράγραφο εφαρμογής, ως εργαζόμενοι λογίζονται και οι δημόσιοι υπάλληλοι. Όπου στον παρόντα νόμο

αναφέρονται οι λέξεις εργοδότης, επιχείρηση, εκμετάλλευση, με τον όρο αυτό νοούνται και το Δημόσιο και τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα με τις αρμόδιες υπηρεσίες τους. Όπου γίνεται για Εργατικό Κέντρο, η μνεία δεν αφορά τους δημοσίους υπαλλήλους.

3. Δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις των δημοσίων είναι α) Οι ομοσπονδίες των κατά κλάδους ή ειδικότητες σωματείων, που τα μέλη τους υπάγονται οργανικά σε ένα ή και σε περισσότερα Υπουργεία ή τα Ν.Π. Δ.Δ. της παρ. 1 του παρόντος και β) οι ομοσπονδίες σωματείων που τα μέλη τους υπάγονται οργανικά οργανικά στο ίδιο Υπουργείο ή στα κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου Ν.Π.Δ.Δ. ίδιου Υπουργείου.

Όπου υπάλληλοι ενός Υπουργείου ανήκουν σε μια και ενιαία συνδικαλιστική οργάνωση του Υπουργείου αυτού, με περισσότερους κλάδους, η οργάνωση τους θεωρείται για το λόγο αυτό, και σαν δευτεροβάθμια.

Κάθε πρωτοβάθμια οργάνωση μπορεί να γίνει μέλος σε μία μόνο δευτεροβάθμια, εφόσον δεν υπάρχει άλλη οργάνωση.

Σε περίπτωση που πρωτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση ανήκει σε περισσότερο από μια δευτεροβάθμιες οργανώσεις υποχρεούνται στην πρώτη γενική συνέλευση των μελών της, που θα συγκληθεί μετά την ισχύ του νόμου αυτού, να αποφασίσει σε ποια δευτεροβάθμια (ομοσπονδία) θα παραμείνει ως μέλος της.

4. Κάθε υπάλληλος, από το διορισμό του, μπορεί να γίνει μέλος μόνο μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης των κατά κλάδους ή ειδικότητα διορθωμένων και μιας οργάνωσης του χώρου εργασία, αφού καταβάλει την ορισμένη από το καταστατικό συνδρομή. Εκτός των άλλων περιπτώσεων που τυχόν ορίζει το καταστατικό της οργάνωσης του, ο υπάλληλος διαγράφεται από μέλος αυτής, από το χρονικό σημείο της λύσης της υπαλληλικής σχέσης, καθώς και αν δεν πήρε μέρος στις δύο εκλογές, για την ανάδειξη της διοίκησης.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 11 του Ν. 1256/1982 «για την πολυθεσία, την πολυαπασχόληση και την καθιέρωση ανωτάτου ορίου απολαβών στο δημόσιο τομέα καθώς και για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και άλλες διατάξεις», δεν επιτρέπεται η μετάθεση των κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δημοσίων υπαλλήλων, που είναι μέλη διοικητικών συμβουλίων ή προσωρινών διοικήσεων πρωτοβάθμιων οργανώσεων, εφ' όσον αυτές ανήκουν σε δευτεροβάθμιες μέλη τριτοβάθμιων οργανώσεων, χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση των ίδιων των υπαλλήλων και της συνδικαλιστικής τους οργάνωσης.

Κατά το ίδιο προστατεύονται και τα μέλη των διοικήσεων των δευτεροβάθμιων και των τριτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

6. Η επιτροπή του άρθρου 15 του νόμου αυτού όταν πρόκειται για δημοσίους υπαλλήλους αποτελείται:

α) Από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών της περιφέρειας όπου παρέχει τις υπηρεσίες του ο υπάλληλος ή Πρωτοδίκη ή Ειρηνοδίκη που ορίζεται απ' αυτόν με την αναφερόμενη στο άρθρο 11 σειρά, για ετήσια θητεία.

β) Από έναν υπάλληλο, που ορίζει ο Υπουργός Προεδρίας Κυβερνήσεως, ύστερα από συνεννόηση με τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό.

γ) Από έναν εκπρόσωπο των υπαλλήλων, που υποδεικνύει η πιο αντιπροσωπευτική τριτοβάθμια οργάνωση της χώρας.

7. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 19 του νόμου αυτού εφαρμόζεται και για το δικαίωμα απεργίας των δημοσίων υπαλλήλων.

Ο χρόνος της απεργίας των δημοσίων υπαλλήλων θεωρείται ως χρόνος πραγματικής δημοσίας υπηρεσίας, χωρίς όμως να καταβάλλονται οι αποδοχές του χρόνου απεργίας.

8. α) Προκειμένου για δημοσίους υπαλλήλους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, κήρυξη της απεργίας δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν περάσουν τέσσερις (4) πλήρεις μέρες, από τη γνωστοποίηση των αιτημάτων και των λόγων του τα θεμελιώνουν, με έγγραφο που κοινοποιείται, με δικαστικό επιμελητή, στο Υπουργείο Προεδρίας Κυβερνήσεως, στο Υπουργείο Οικονομικών, στο Υπουργείο που υπάγονται οι υπάλληλοι αυτοί, καθώς επίσης και στις διοικήσεις των φορέων που εποπτεύονται απ' αυτό, όταν πρόκειται για απεργία υπαλλήλων τους.

β) Η απεργία κηρύσσεται από δευτεροβάθμιες ή τριτοβάθμιες οργανώσεις μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

9. Κατά τη διάρκεια απεργία των δημοσίων υπαλλήλων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν επιτρέπεται η πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων.

10. Στις πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις των δημοσίων υπαλλήλων της παραγράφου του παρόντος άρθρου δεν μπορούν να είναι μέλη συνταξιούχοι ή συνδικαλιστικές οργανώσεις συνταξιούχων.

Άρθρο 30α

Σημ.: όπως το άρθρο 30Α προστέθηκε με το άρθρο 1 του Ν.2265/1994 (Α 209)

1. Ο παρών νόμος, εκτός από την παρ. 3 του άρθρου 1, τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 7, το εδάφιο δεύτερο της παρ. 1 του άρθρου 11, το άρθρο 12, τις παρ. 3 έως 10 του άρθρου 14, το άρθρο 15, την παρ. 5 και τις παρ. 7 έως 9 του άρθρου 16, το άρθρο 17, την παρ. 1 του άρθρου 18, τα άρθρα 19 έως 22, τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 23, τα άρθρα 24, 26, 27 και 30, εφαρμόζεται ανάλογα, με τις ειδικές ρυθμίσεις που προβλέπονται στις επόμενες παραγράφους, και στους εν ενεργεία αστυνομικούς υπαλλήλους κάθε βαθμού της Ελληνικής Αστυνομίας.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 72 ΝΟΜΟΣ 4873/2021](#) με ισχύ την 16/12/2021

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, όπου στο νόμο αυτόν χρησιμοποιούνται οι όροι εργοδότης, "επιχείρηση" ή "εκμετάλλευση" νοείται το Δημόσιο και όπου χρησιμοποιείται ο όρος εργαζόμενοι νοούνται οι υπάλληλοι της προηγούμενης παραγράφου. Ομοίως, όπου γίνεται λόγος για Εργατικό Κέντρο, η μνεία δεν αφορά τους υπαλλήλους της προηγούμενης παραγράφου.

3. Με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα, η άσκηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των αστυνομικών υπαλλήλων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα όρια που προσδιορίζονται από τις ιδιομορφίες, την αποστολή και ιδιαίτερα τον εθνικό, κοινωνικό και υπερκομματικό χαρακτήρα της Ελληνικής Αστυνομίας.

4. Οι εν ενεργεία αστυνομικοί υπάλληλοι επιτρέπεται να συστήσουν:

α. Μία πρωτοβάθμια ένωση αξιωματικών σε κάθε περιφέρεια (Ο.Τ.Α.) και μία πρωτοβάθμια ένωση αστυνομικών υπαλλήλων μέχρι και το βαθμό του ανθυπαστυνόμου σε κάθε μία από τις Διευθύνσεις Αστυνομίας Αθηνών, Πειραιώς, Βορειοανατολικής Αττικής, Νοτιοανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής και Θεσσαλονίκης, καθώς και σε κάθε Αστυνομική Διεύθυνση νομού. Μέλη των οργανώσεων αυτών μπορούν να είναι μόνο οι αστυνομικοί που υπηρετούν σε Υπηρεσίες που εδρεύουν μέσα στα γεωγραφικά όρια της πιο πάνω περιφέρειας ή των πιο πάνω Διευθύνσεων Αστυνομίας ή Αστυνομικών Διευθύνσεων, αντιστοίχως. Οι αξιωματικοί δύνανται, αντί της ένωσης αξιωματικών, να γίνονται μέλη της ένωσης αστυνομικών υπαλλήλων. Οι ανθυπαστυνόμοι δύνανται αντί της ένωσης αστυνομικών υπαλλήλων να γίνονται μέλη της ένωσης αξιωματικών.

β. Μία ομοσπονδία των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων αστυνομικών υπαλλήλων και μία ομοσπονδία των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων αξιωματικών, ως δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις.

γ. Μία τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση (συνομοσπονδία), την οποία απαρτίζουν οι δύο παραπάνω ομοσπονδίες και στην οποία εκπροσωπούνται με αριθμό αντιπροσώπων, που καθορίζεται με το καταστατικό της. Η διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ., 3 του άρθρου 9 του παρόντος νόμου δεν έχει εφαρμογή για την εκπροσώπηση των ανωτέρω ομοσπονδιών στην τριτοβάθμια οργάνωση.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 παρ.2 Ν.3938/2011, ΦΕΚ Α 61/31.3.2011.

5. Κάθε αστυνομικός δικαιούται να είναι μέλος μόνο της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης της Αστυνομικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης Αστυνομίας ή της περιφέρειας της παραγράφου 4 όπου υπηρετεί. Ο αστυνομικός που υπηρετεί σε Υπηρεσία της οποίας η τοπική αρμοδιότητα εκτείνεται σε περισσότερες Αστυνομικές Διευθύνσεις ή Διευθύνσεις Αστυνομίας ή περιφέρειες, μπορεί να εγγραφεί ως μέλος στην ένωση της Αστυνομικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης Αστυνομίας ή της περιφέρειας, όπου έχει την έδρα της η Υπηρεσία του χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ιεραρχική υπαγωγή της Υπηρεσίας του. Αν αστυνομικός εγγραφεί και σε δεύτερη συνδικαλιστική οργάνωση διαγράφεται υποχρεωτικά από την πρώτη. Σε περίπτωση μετάθεσης σε άλλη Αστυνομική Διεύθυνση ή Διεύθυνση Αστυνομίας ή σε άλλη περιφέρεια ο αστυνομικός διαγράφεται υποχρεωτικά από τη συνδικαλιστική οργάνωση, της οποίας ήταν μέλος και δικαιούται να εγγραφεί στη συνδικαλιστική οργάνωση της Αστυνομικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνση Αστυνομίας ή περιφέρειας στην οποία μετατίθεται. Η υποχρέωση διαγραφής δεν ισχύει αν η μετάθεση έγινε για λόγους εκπαίδευσης ή μετεκπαίδευσης και για όσο χρόνο διαρκεί αυτή.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 παρ.3 Ν.3938/2011, ΦΕΚ Α 61/31.3.2011.

6. Οι εισφορές των μελών παρακρατούνται από τη διαχείριση χρηματικού της υπηρεσίας από την οποία πληρώνονται και αποδίδονται στις συνδικαλιστικές οργανώσεις του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις καταστάσεις μελών που υποβάλλονται από αυτές.

7. Από την παρούσα δύναμη κάθε υπηρεσίας δεν επιτρέπεται να απουσιάζει, για συμμετοχή σε συνελεύσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεών τους, ποσοστό μεγαλύτερο του 1/3 των αξιωματικών και του 1/4 των κατώτερων υπαλλήλων και με την προϋπόθεση ότι το επιτρέπουν οι ανάγκες της υπηρεσίας, κατά την αιτιολογημένη κρίση του διοικητή της μονάδας. Αν τα μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε συνέλευση ξεπερνούν τα παραπάνω ποσοστά, διενεργείται

κλήρωση μεταξύ τους με τρόπο που ορίζεται στο καταστατικό της οικείας συνδικαλιστικής οργάνωσης.

8. Στον πρόεδρο και στο γενικό γραμματέα κάθε συνδικαλιστικής οργάνωσης των αστυνομικών υπαλλήλων παρέχονται, για την εκπλήρωση των συνδικαλιστικών τους υποχρεώσεων, ειδικές άδειες απουσίας έως τέσσερις (4) ημέρες. Το μήνα κατ' ανώτατο όριο. Στους αντιπροσώπους της ομοσπονδίας παρέχεται άδεια απουσίας καθόλη τη διάρκεια των συνεδρίων στα οποία μετέχουν, η οποία όμως δεν δύναται να υπερβαίνει τις τέσσερις (4) ημέρες κατ' έτος. Οι δικαιούμενοι άδειας υποχρεούνται να ενημερώνουν για τη τουλάχιστον διοικητή της υπηρεσίας τους, πριν δύο (2) ημέρες. "Τα παραπάνω πρόσωπα με βαθμό μέχρι και Αστυνομικού Υποδιευθυντή δεν μετατίθενται, όσο διαρκεί η θητεία τους, εκτός της περιοχής μετάθεσης, στην οποία υπηρετούν, αν δεν το ζητήσουν οι ίδιοι ή δεν κριθεί τούτο αναγκαίο λόγω προαγωγής, άσκησης πειθαρχικής δίωξης για πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις ανώτερη πειθαρχική ποινή ή θέσης τους σε κατάσταση διαθεσιμότητας για λόγους πειθαρχίας.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με τη παρ.4 άρθρ.12 Ν.2713/1999 ΦΕΚ Α 89/30.4.1999.

9. Η εκλογή των οργάνων και αντιπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων γίνεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται όλοι οι υποψήφιοι. Κάθε εκλογέας μπορεί να θέσει αριθμό σταυρών ίσο με το 113 του αριθμού των εδρών του διοικητικού συμβουλίου ή της ελεγκτικής επιτροπής ή των αντιπροσώπων. Σε περίπτωση κλάσματος, ο επιτρεπόμενος αριθμός σταυρών στρογγυλοποιείται στον αμέσως προηγούμενο ακέραιο. εκλέγονται κατά σειρά οι υποψήφιοι που συγκέντρωσαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, έως ότου συμπληρωθεί ο αριθμός των εδρών του διοικητικού συμβουλίου ή της ελεγκτικής επιτροπής ή των αντιπροσώπων.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με το άρθρο 18 παρ.6 Ν.3938/2011, ΦΕΚ Α 61/31.3.2011.

10. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των αστυνομικών υπαλλήλων, καθώς και τα μέλη τους, δεν επιτρέπεται ιδίως: α. Να συμμετέχουν σε απεργίες, καθώς και σε κάθε είδους εκδηλώσεις πολιτικών ή συνδικαλιστικών φορέων ή πολιτικών προσώπων ή να ασκούν προπαγάνδα υπέρ ή κατά αυτών. Εξαιρούνται τα συνέδρια και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις των συνδικαλιστικών φορέων. β. Να προσχωρούν ή να γίνονται μέλη άλλων επαγγελματικών συνδικαλιστικών οργανώσεων, εκτός των Διεθνών Αστυνομικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, ή να εκπροσωπούν άλλους εργαζομένους.

γ. Να αναμειγνύονται με οποιονδήποτε τρόπο σε θέματα διοίκησής των Υπηρεσιών.

11. Οργανώσεις αστυνομικών υπαλλήλων της Ελληνικής Αστυνομίας, που έχουν ήδη συσταθεί, οφείλουν να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις ρυθμίσεις των παραπάνω διατάξεων και να ζητήσουν την έγκριση αυτών από τα αρμόδια δικαστήρια μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Οι οργανώσεις αυτές, καθώς και όσες ιδρυθούν βάσει του νόμου αυτού, οφείλουν να προκηρύξουν Εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων τους όχι νωρίτερα από τέσσερις (4) μήνες και όχι αργότερα από έξι (6) μήνες από την έγκριση του καταστατικού τους. Μόνο οι ενώσεις αστυνομικών, που συνιστώνται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εκπροσωπούν τα συμφέροντα των αστυνομικών.

12. Αστυνομικοί, που ως μέλη διοικητικού συμβουλίου αστυνομικών οργανώσεων, τιμωρήθηκαν πειθαρχικά για παραπτώματα που είχαν άμεση σχέση με τη συνδικαλιστική τους δράση, δικαιούνται, εφόσον είναι στην ενέργεια, να ζητήσουν την επανεξέταση. Των πειθαρχικών τους υποθέσεων, υποβάλλοντας σχετική αίτηση στην Υπηρεσία τους εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Οι αιτήσεις εξετάζονται από τα αρμόδια όργανα, τα οποία επέβαλαν τις πειθαρχικές ποινές.

13. Αστυνομικοί που ως μέλη Διοικητικών Συμβουλίων αστυνομικών οργανώσεων αποτάχθηκαν για πειθαρχικά παραπτώματα που είχαν άμεση σχέση με τη συνδικαλιστική τους δράση, δικαιούνται να ζητήσουν επανεξέταση των πειθαρχικών τους υποθέσεων, υποβάλλοντας σχετική αίτηση εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Οι αιτήσεις εξετάζονται από τα αρμόδια όργανα, τα οποία επέβαλαν τις πειθαρχικές ποινές. Ο χρόνος εκτός υπηρεσίας των αστυνομικών που επανέρχονται στην ενέργεια κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, χωρίς να δικαιούνται αναδρομικές αποδοχές ή αποζημίωση για οποιαδήποτε αιτία.

Σημ.: όπως η παρ.13 προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 14 του Ν.3554/2007 (ΦΕΚ Α 80/2007)

14. Οι συνοριακοί φύλακες και ειδικοί φρουροί που εντάχθηκαν στο αστυνομικό προσωπικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3686/2008 (ΦΕΚ 158 Α') επιτρέπεται να μετέχουν είτε στις πρωτοβάθμιες ενώσεις συνοριακών φυλάκων ή ειδικών φρουρών, αντιστοίχως είτε στις οικείες ενώσεις αστυνομικών υπαλλήλων. Οι πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές ενώσεις συνοριακών φυλάκων και ειδικών φρουρών επιτρέπεται να είναι μέλη είτε της ομοσπονδίας των

πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών ενώσεων συνοριακών φυλάκων ή ειδικών φρουρών αντιστοίχως είτε της ομοσπονδίας των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών ενώσεων αστυνομικών υπαλλήλων.

Σημ.: όπως η παράγραφος 14 προστέθηκε με το άρθρο 18 παρ.4 Ν.3938/2011, ΦΕΚ Α 61/31.3.2011.

Σχετικό 1: το άρθρο 18 παρ.5 Ν.3938/2011, ΦΕΚ Α 61/31.3.2011. "5. Οργανώσεις αστυνομικών υπαλλήλων της Ελληνικής Αστυνομίας που έχουν ήδη συσταθεί οφείλουν να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις ανωτέρω διατάξεις και να ζητήσουν την έγκριση αυτών από τα αρμόδια δικαστήρια μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Οι οργανώσεις αυτές, καθώς και όσες ιδρυθούν με βάση την περίπτωση α` της παρ. 4 του άρθρου 30α του ν. 1264/1982 όπως τροποποιείται με το παρόν άρθρο οφείλουν να προκηρύξουν Εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων τους όχι νωρίτερα από τέσσερις (4) μήνες και όχι αργότερα από έξι (6) μήνες από την έγκριση του καταστατικού τους. Μόνο οι ενώσεις αστυνομικών που λειτουργούν σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις εκπροσωπούν τα συμφέροντα των αστυνομικών".

Σχετικό 2: Με τη παρ.5 του άρθρου 39 του Ν.4249/2014 (ΦΕΚ Α 73/24.3.2014) ορίζεται ότι: "5. Για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου 30Α του ν.1264/1982, όπως ισχύει, ως «Αστυνομική Διεύθυνση νομού» νοείται η περιφέρεια των πρώην Αστυνομικών Διευθύνσεων."

15. Η εκλογή των οργάνων και αντιπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εκπροσώπων στα συμβούλια μεταθέσεων γίνεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται όλοι οι υποψήφιοι. Κάθε εκλογέας μπορεί να θέσει αριθμό σταυρών ίσο με το ένα τρίτο (1/3) του αριθμού των εδρών του Διοικητικού Συμβουλίου ή της ελεγκτικής επιτροπής ή των αντιπροσώπων και των θέσεων των εκπροσώπων στα συμβούλια μεταθέσεων. Σε περίπτωση κλάσματος, ο επιτρεπόμενος αριθμός σταυρών στρογγυλοποιείται στον αμέσως προηγούμενο ακέραιο. Ψηφοδέλτια με μεγαλύτερο αριθμό σταυρών προτίμησης ή χωρίς σταυρό είναι άκυρα. Εκλέγονται κατά σειρά οι υποψήφιοι που συγκέντρωσαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, έως ότου συμπληρωθεί ο αριθμός των εδρών του Διοικητικού Συμβουλίου ή της ελεγκτικής επιτροπής ή των αντιπροσώπων και των θέσεων των εκπροσώπων στα συμβούλια μεταθέσεων. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλέγονται, θεωρούνται επιλαχόντες κατά τη σειρά των ψήφων που έλαβαν. Οι επιλαχόντες καταλαμβάνουν θέσεις τακτικών μελών που κενώνονται μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

Όπως προστέθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 72 ΝΟΜΟΣ 4873/2021](#) με ισχύ την 16/12/2021

Άρθρο 30β

Συνδικαλιστικά δικαιώματα πολιτικού προσωπικού Ε.Υ.Π.

Σημ.: όπως το άρθρο 30 Β προστέθηκε με την παρ.1 άρθρ.27 Ν.2738/1999 ΦΕΚ Α 180/9.9.1999.

1. Ο νόμος αυτός, όπως ισχύει σήμερα, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 2, 3, 11 παρ. 1 περίοδος δεύτερη και παρ. 2, 12, 13 παρ. 2, 14 παρ. 3 έως και 10, 15, 16 παρ. 7 έως και 9, 18, 19 έως και 22, 23 παρ. 1 και 2, 24, 26, 27 και 30 παρ. 1, 3, 5, 7, 8 και 9, εφαρμόζεται ανάλογα με τις ειδικές ρυθμίσεις που προβλέπονται στις επόμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, στο μόνιμο πολιτικό προσωπικό και στο ειδικό επιστημονικό προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.).
2. Με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα, η άσκηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των υπαλλήλων της παρ. 1 δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα όρια που προσδιορίζονται από τις ιδιομορφίες, την αποστολή και ιδιαίτερα τον εθνικό, κοινωνικό και υπερκομματικό χαρακτήρα της Ε.Υ.Π..
3. Οι υπάλληλοι της παρ. 1 του παρόντος δεν επιτρέπεται να είναι μέλη πρωτοβάθμιας οργάνωσης, της οποίας μέλη της υπάγονται οργανικά σε άλλη υπηρεσία του Δημοσίου ή ν.π.δ.δ.. Δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωσή τους επιτρέπεται να είναι μόνον η ομοσπονδία των σωματείων που όλα τα μέλη τους υπάγονται οργανικά στην Ε.Υ.Π..
4. Η εκλογή των οργάνων στις πρωτοβάθμιες και τη δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση γίνεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο, στο οποίο περιλαμβάνονται όλοι οι υποψήφιοι. Κάθε εκλογέας μπορεί να θέσει αριθμό σταυρών ίσο με τον αριθμό των εδρών του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Ελεγκτικής Επιτροπής. Εκλέγονται κατά σειρά οι υποψήφιοι που συγκέντρωσαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, έως ότου συμπληρωθεί ο αριθμός των εδρών του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Ελεγκτικής Επιτροπής.
5. Οι αντιπρόσωποι της δευτεροβάθμιας οργάνωσης στην τριτοβάθμια οργάνωση, έχουν δικαίωμα να εκλέγονται στα όργανα διοίκησης και στα όργανα που υποκαθιστούν τις συνελεύσεις της τριτοβάθμιας οργάνωσης, μόνον εφόσον οι Εκλογές έγιναν από ενιαίο ψηφοδέλτιο και σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ε.Υ.Π., καθορίζονται :

α) Η Αρχή ή η Δημόσια Υπηρεσία στην οποία καταχωρούνται και ο τρόπος καταχωρίσεως των στοιχείων του άρθρου 2 του παρόντος, καθώς και οι έννομες συνέπειες των εγγραφών.

β) Η Αρχή ή η Δημόσια Υπηρεσία στην οποία τηρείται ο φάκελος της παρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος, τα στοιχεία που περιέχονται σε αυτόν, καθώς και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγούνται σε συγκεκριμένα πρόσωπα αντίγραφα των εγγράφων και βεβαιώσεις για τα καταχωρηθέντα στοιχεία.

γ) Τα τηρούμενα από τις πρωτοβάθμιες και τη δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση των υπαλλήλων της παρ. 1 βιβλία, ο τρόπος θεώρησής τους, τα στοιχεία που εγγράφονται σε αυτά και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες παρέχεται σε συγκεκριμένα πρόσωπα πληροφόρηση για τα στοιχεία των εγγραφών.

δ) Η Αρχή ή η Δημόσια Υπηρεσία στην οποία κατατίθενται και ο τρόπος φυλάξεως από αυτήν, των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 2 του παρόντος και των παραγράφων 2 έως και 4 του άρθρου 6 του ν.δ. 6341/1964 στοιχείων.

ε) Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση των ανωτέρω θεμάτων.

7. Οι πρωτοβάθμιες και η δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση του παρόντος άρθρου, καθώς και τα μέλη τους απαγορεύεται :

α) Να κηρύσσουν ή να συμμετέχουν σε απεργίες, καθώς και σε κάθε είδους εκδηλώσεις πολιτικών ή συνδικαλιστικών φορέων ή πολιτικών προσώπων ή να ασκούν προπαγάνδα υπέρ ή κατά αυτών. Εξαιρούνται τα συνέδρια και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που οργανώνονται από τις ίδιες τις πρωτοβάθμιες ή τη δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση.

β) Να αναμειγνύονται με οποιονδήποτε τρόπο σε θέματα διοίκησης της υπηρεσίας τους.

8. Η θητεία των Διοικητικών Συμβουλίων, των Ελεγκτικών Επιτροπών και των αντιπροσώπων στις πρωτοβάθμιες και στη δευτεροβάθμια οργάνωση των υπαλλήλων της παρ. 1 του παρόντος λήγουν αυτοδικαίως με την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου. Μέσα στην ανωτέρω προθεσμία οι συνελεύσεις των μελών των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων των υπαλλήλων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου οφείλουν να εκλέξουν εφορευτική επιτροπή και στη συνέχεια να προχωρήσουν στην εκλογή Διοικητικών Συμβουλίων, Ελεγκτικών Επιτροπών και Αντιπροσώπων, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παρ. 4 του παρόντος άρθρου. Μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας μόνον οι συνδικαλιστικές

οργανώσεις, των οποίων τα όργανα εκλέχθηκαν σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία, εκπροσωπούν τα συμφέροντα των υπαλλήλων της Ε.Υ.Π..

9. Υπάλληλοι της Ε.Υ.Π. οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, έχουν εκλεγεί στα όργανα διοίκησης ή στα όργανα που υποκαθιστούν τις συνελεύσεις τριτοβάθμιας οργάνωσης χωρίς τη διαδικασία της παρ. 4 του παρόντος, μετατάσσονται υποχρεωτικώς σε υπηρεσίες του Δημοσίου ή σε ν.π.δ.δ., με την ίδια σχέση εργασίας, εκτός και αν μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου δηλώσουν με έγγραφό τους, που επιδίδεται στην τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση στην οποία έχουν εκλεγεί και κοινοποιείται στην Ε.Υ.Π., ότι παραιτούνται από τη θέση στην οποία έχουν εκλεγεί. Η μετάταξη διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του αρμόδιου Υπουργού, εφαρμοζόμενης αναλόγως της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 1645/1986.

Άρθρο 30γ

Σημ.: όπως το άρθρο 32Γ προστέθηκε και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 Ν.4407/2016, ΦΕΚ Α 134/27.6.2016.

1. Ο νόμος αυτός, όπως ισχύει σήμερα, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 7 παράγραφος 1, 14 παράγραφοι 3 έως 10, 15, 16 παράγραφοι 5 και 7 έως 9, 18 παράγραφος 1, 19 έως 22, 23 παράγραφοι 1 και 2, 24, 26, 27 και 30, εφαρμόζεται ανάλογα, με τις ειδικές ρυθμίσεις που προβλέπονται στις επόμενες παραγράφους του άρθρου αυτού και στους εν ενεργεία στρατιωτικούς όλων των Κλάδων και βαθμών των Ενόπλων Δυνάμεων, ως και των Κοινών Σωμάτων, ανεξαρτήτως προέλευσης.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, όπου στο νόμο αυτόν χρησιμοποιούνται οι όροι «εργοδότης», «επιχείρηση» ή «εκμετάλλευση» νοείται το Δημόσιο και όπου χρησιμοποιείται ο όρος «εργαζόμενοι» νοείται το προσωπικό της προηγούμενης παραγράφου. Ομοίως, όπου γίνεται λόγος για Εργατικό Κέντρο, η μνεία δεν αφορά σε αυτούς.

3. Με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα, η άσκηση του δικαιώματος σύστασης σωματείων και συμμετοχής σε αυτά δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα όρια που προσδιορίζονται από τις ιδιομορφίες, την

αποστολή και ιδιαίτερα τον εθνικό, κοινωνικό και υπερκομματικό χαρακτήρα των Ενόπλων Δυνάμεων.

Μόνο τα νομικά πρόσωπα που συνιστώνται και λειτουργούν σύμφωνα με το παρόν μπορούν να εκπροσωπούν τα συμφέροντα των εν ενεργεία στρατιωτικών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθ.26 του ν.4494/2017

4. Οι εν ενεργεία στρατιωτικοί επιτρέπεται να συστήσουν:

α. Σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα του ν. 3852/2010 (Α' 87) μια πρωτοβάθμια ένωση εν ενεργεία Στρατιωτικών, με την επωνυμία «Ένωση Στρατιωτικών Περιφερειακής Ενότητας ... », στην οποία μπορούν να εγγράφονται οι υπηρετούντες στις Μονάδες, που εδρεύουν στα γεωγραφικά όρια της Περιφερειακής Ενότητας αυτής, εν ενεργεία στρατιωτικοί όλων των κλάδων και βαθμών, καθώς και των Κοινών Σωμάτων, ανεξαρτήτως προέλευσης.

β. Δέκα ή περισσότερες ενώσεις της περίπτωσης α' μπορούν να συστήσουν Ομοσπονδία, η οποία αποτελεί δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση των εν ενεργεία στρατιωτικών.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Κάθε εν ενεργεία στρατιωτικός δικαιούται να είναι μέλος μόνο του σωματείου της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία εδρεύει η Μονάδα όπου υπηρετεί, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 4. Σε περίπτωση μετάθεσής του σε άλλη Μονάδα, η οποία εδρεύει σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα, διαγράφεται υποχρεωτικώς και αυτοδικαίως, χωρίς άλλη διατύπωση, από το σωματείο, του οποίου ήταν μέλος και δικαιούται να εγγραφεί σε αυτό της Περιφερειακής Ενότητας στα γεωγραφικά όρια της οποίας εδρεύει η Μονάδα στην οποία μετατίθεται, με τη διαδικασία εγγραφής που προβλέπει το καταστατικό του νέου σωματείου. Η υποχρέωση διαγραφής δεν ισχύει αν η μετάθεση έγινε για λόγους εκπαίδευσης ή μετεκπαίδευσης και για όσο χρόνο διαρκεί αυτή. Ειδικά, για τους εν ενεργεία στρατιωτικούς που υπηρετούν για οποιονδήποτε λόγο εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, ως περιφερειακή ένωση του πρώτου εδαφίου νοείται η Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα Αθηνών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθ.26 του ν.4494/2017

6. Οι γενικές συνελεύσεις των πρωτοβάθμιων σωματείων και τα συνέδρια των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων συγκαλούνται, υποχρεωτικά, σε μη εργάσιμες ημέρες και ώρες.

Τα μέλη που δεν δύνανται να παρευρεθούν στις συνελεύσεις των σωματείων τους, λόγω υπηρεσιακών κωλυμάτων, μπορούν να αντιπροσωπευθούν από άλλα μέλη και με την αναλογία ένα (1) προς ένα (1) μέλος, με υπεύθυνη δήλωση που συντάσσεται από το κωλυόμενο μέλος, στην οποία αναφέρεται το μέλος που θα το αντιπροσωπεύσει και θεωρείται από το διοικητή της Μονάδας.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.3 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

7. Το σύνολο των μελών της διοίκησης των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων των εν ενεργεία στρατιωτικών δεν μετατίθενται, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους στη διοίκηση της συνδικαλιστικής οργάνωσης, εκτός αν το ζητήσουν τα ίδια τα μέλη ή αν αυτό κριθεί αναγκαίο, κατόπιν προαγωγής ή αμετάκλητης απόφασης επιβολής καταστατικής πειθαρχικής ποινής. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, τα μέλη της διοίκησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εν ενεργεία στρατιωτικών, λαμβάνουν τις συνδικαλιστικές άδειες, σύμφωνα με το άρθρο 17. Όσοι δικαιούνται τις ανωτέρω άδειες ενημερώνουν εγγράφως τον Διοικητή της Μονάδας, στην οποία υπηρετούν, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την έναρξη της άδειας. Αν η σύγκληση των οργάνων, στα οποία συμμετέχουν, λαμβάνει χώρα εκτάκτως, ενημερώνουν αμελλητί τον Διοικητή. Τα μέλη της διοίκησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων απολαμβάνουν πλήρη προστασία έναντι κάθε είδους δίωξης, λόγω της συνδικαλιστικής τους δράσης. Ο χρόνος της θητείας του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέα στις ανωτέρω ενώσεις λογίζεται ως χρόνος διοίκησης-ειδικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τον ν. 3883/2010.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.4 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

8. Τα παραπάνω σωματεία, καθώς και τα μέλη τους, δεν επιτρέπεται ιδίως:

α. Να κηρύσσουν ή να συμμετέχουν σε απεργίες και στάσεις εργασίας, καθώς και να συμμετέχουν σε κάθε είδους εκδηλώσεις πολιτικών ή συνδικαλιστικών φορέων ή πολιτικών προσώπων ή να ασκούν προπαγάνδα υπέρ ή κατά αυτών. Εξαιρούνται τα συνέδρια και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις των συνδικαλιστικών φορέων των Σωμάτων Ασφαλείας.

β. Να προσχωρούν ή να γίνονται μέλη άλλων επαγγελματικών συνδικαλιστικών οργανώσεων ή να εκπροσωπούν άλλους εργαζομένους. Κατ' εξαίρεση, οι δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 μπορούν να γίνουν μέλη Διεθνών και Ευρωπαϊκών Στρατιωτικών Οργανώσεων και Οργανισμών.

γ. Να αναμειγνύονται με οποιονδήποτε τρόπο σε θέματα διοίκησης των Μονάδων και διοίκησης, οργάνωσης ή δομής εν γένει των Ενόπλων Δυνάμεων. Τα Διοικητικά Συμβούλια των πρωτοβάθμιων ενώσεων απευθύνονται για επίλυση τυχόν προβλημάτων τους, τοπικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος, στους Ανώτερους Στρατιωτικούς Διοικητές των Περιφερειακών Ενοτήτων όπου ευρίσκεται η έδρα των σωματείων και στις δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 4. Στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Άμυνας και στους Αρχηγούς των Γενικών Επιτελείων των Ενόπλων Δυνάμεων απευθύνονται μόνο οι δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις του προηγούμενου εδαφίου.

δ. Να προβαίνουν σε δημόσιες αντιπαραθέσεις, αντιδικίες ή προστριβές, καθ' οποιονδήποτε τρόπο και για οποιοδήποτε λόγο, μέσω των ΜΜΕ ή/και του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου ή/και των παντός είδους μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

ε. Να χρησιμοποιούν οποιουσδήποτε χαρακτηρισμούς και να ασκούν κριτική σε βάρος της στρατιωτικής ιεραρχίας.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.6 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

9. Οι δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 μπορούν να διατηρούν ιστοσελίδα και σελίδες σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για την επίτευξη των σκοπών τους, μέσα από τις οποίες προβάλλονται τα πρωτοβάθμια σωματεία μέλη τους, για κάθε δραστηριότητά τους.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.7 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

10. Τα πρωτοβάθμια σωματεία λειτουργούν σε χώρο εντός στρατοπέδου που τους παραχωρείται ύστερα από αίτησή τους, από τον Ανώτερο Στρατιωτικό Διοικητή της περιφερειακής ενότητας όπου εδρεύουν, εφόσον υφίσταται διαθέσιμος.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.1 Άρθρο 45 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

11. Το ΥΠΕΘΑ και το ΓΕΕΘΑ οφείλουν να παραχωρήσουν κατάλληλο χώρο, προκειμένου να λειτουργούν οι δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.8 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

12. Οι συνδρομές των μελών των πρωτοβάθμιων σωματείων, το ύψος των οποίων καθορίζεται με απόφαση των Διοικητικών Συμβουλίων των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 4, στις οποίες ανήκουν τα εν λόγω σωματεία, παρακρατούνται από τη μισθοδοσία αυτών, μέσω των οικείων οικονομικών μισθοδοτικών φορέων των Γενικών Επιτελείων, στους οποίους διαβιβάζονται, με μέριμνα του Διοικητικού Συμβουλίου της οικείας δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, ονομαστικές καταστάσεις των μελών των πρωτοβάθμιων σωματείων, που ανήκουν σε αυτές. Το ένα τρίτο (1/3) του ποσού των συνδρομών του προηγούμενου εδαφίου αποδίδεται σε τραπεζικούς λογαριασμούς των πρωτοβάθμιων σωματείων και τα δύο τρίτα (2/3) σε τραπεζικούς λογαριασμούς των οικείων δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.9 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

13. Οι δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 4, πέραν των οργάνων της, που είναι το Συνέδριο των Αντιπροσώπων, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εξελεγκτική Επιτροπή και η Εκτελεστική Γραμματεία, οφείλουν να συγκροτούν Πειθαρχικά Συμβούλια, ενώπιον των οποίων παραπέμπεται κάθε ένωση μέλος τους, που παραβιάζουν τον παρόντα νόμο και το καταστατικό της οικείας δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης. Τα καθήκοντα του Πειθαρχικού Συμβουλίου μπορούν να ανατεθούν και στο Διοικητικό Συμβούλιο ή άλλο ειδικό όργανο, που συστήνεται γι' αυτόν τον σκοπό. Οι πειθαρχικές ποινές που μπορούν να επιβληθούν στα πρωτοβάθμια σωματεία από την οικεία δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση είναι:

α. η έγγραφη επίπληξη, β. η προσωρινή διαγραφή από μέλος των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, μέχρι δώδεκα (12) μήνες. Το πρωτοβάθμιο σωματείο που προσωρινά αποστερείται των προνομίων της παραγράφου 7, για όσο χρόνο διαρκεί η προσωρινή διαγραφή.

Η πειθαρχική ποινή της έγγραφης επίπληξης επιβάλλεται με απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ενώ η πειθαρχική ποινή της προσωρινής διαγραφής επιβάλλεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώπιον του οποίου καλείται εγγράφως και επί αποδείξει να παρευρεθεί ο νόμιμος εκπρόσωπος του πρωτοβάθμιου σωματείου. Μετά την πάροδο του διαστήματος της προσωρινής διαγραφής το πρωτοβάθμιο σωματείο μπορεί να επανέλθει στην οικεία

δευτεροβάθμια συνδικαλιστική ένωση, με σχετική αίτησή του. Η αίτηση εξετάζεται στο πρώτο επόμενο Συνέδριο των Αντιπροσώπων, το οποίο είτε τη δέχεται, αν έχουν εκλείψει οι λόγοι της προσωρινής διαγραφής, είτε παρατείνει αιτιολογημένα την προσωρινή διαγραφή για δώδεκα (12) ακόμα μήνες, μετά την πάροδο των οποίων, το πρωτοβάθμιο σωματείο επανεγγράφεται αυτοδίκαια και υποχρεωτικά στην οικεία δευτεροβάθμια συνδικαλιστική ένωση.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.10 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

14. Τα πρωτοβάθμια σωματεία και το σωματείο με την επωνυμία: «Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών», που έχουν ήδη συσταθεί, οφείλουν να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις ρυθμίσεις των παραπάνω διατάξεων και να ζητήσουν την έγκριση αυτών από τα αρμόδια δικαστήρια μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Μόνο τα νομικά πρόσωπα, που συνιστώνται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μπορούν να εκπροσωπούν τα συμφέροντα των εν ενεργεία στρατιωτικών.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.7 του άρθ.26 του ν.4494/2017

15. Η εκλογή των οργάνων των πρωτοβάθμιων σωματείων και των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 4, καθώς και των αντιπροσώπων για τα συνέδρια των οργανώσεων γίνεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο, στο οποίο περιλαμβάνονται όλοι οι υποψήφιοι, κατ' απόλυτη αλφαβητική σειρά και σύμφωνα με τις διαδικασίες αρχαιρεσιών, που προβλέπονται στα καταστατικά τους.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.11 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

16. Στρατιωτικοί που τιμωρήθηκαν πειθαρχικά, για παραπτώματα που είχαν άμεση ή έμμεση σχέση με τη δράση τους στο πλαίσιο των καταστατικών σκοπών των υφιστάμενων, πριν την έκδοση του παρόντος νόμου, σωματείων δικαιούνται, εφόσον είναι στην ενέργεια, να ζητήσουν την επανεξέταση των πειθαρχικών τους υποθέσεων, υποβάλλοντας σχετική αίτηση στην Υπηρεσία εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Οι αιτήσεις εξετάζονται από τα αρμόδια όργανα, τα οποία επέβαλαν τις πειθαρχικές ποινές.

17. Ένας (1) εκπρόσωπος από κάθε δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση της περίπτωσης β' της παραγράφου 4, που κατέχει οργανική θέση εσωτερικού, υπηρετεί σε Μονάδα της Αττικής και εκλέγεται από το συνέδριο κάθε

δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, συμμετέχει ως παρατηρητής στα κατά Κλάδο Συμβούλια Μεταθέσεων του άρθρου 8 του ν. 3883/2010, εξαιρουμένων των Συμβουλίων Ανωτάτων.

Όπως επαναφέρθηκε σε ισχύ με την [Παρ.12 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

18. Ένας (1) εκπρόσωπος από κάθε δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση της περίπτωσης β' της παραγράφου 4, ο οποίος κατέχει οργανική θέση εσωτερικού, υπηρετεί σε Μονάδα της Αττικής και εκλέγεται από το συνέδριο κάθε δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, συμμετέχει υποχρεωτικά στο Διοικητικό Συμβούλιο του αντίστοιχου Μετοχικού Ταμείου και των υπ' αυτών λογαριασμών.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.13 Άρθρο 66 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) με ισχύ την 3/5/2019

[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

Άρθρο 31

Εργαζόμενοι στον Τύπο

1. Η εργασιακή σχέση των απασχολούμενων στον Τύπο και η λύση της διέπεται από τις ισχύουσες γενικές διατάξεις του εργατικού Δικαίου καταργούμενης κάθε αντίθετης ρύθμισης.

2. Κάθε διάταξη νόμου που κατοχυρώνει περιορίζει ή εξαρτά το δικαίωμα της εργασίας στον Τύπο και την παροχή στους εργαζομένους σ' αυτόν παρεπόμενων της εργασίας τους δικαιωμάτων από τη συμμετοχή τους ή μη σε συγκεκριμένη επαγγελματική οργάνωση ή από την υπαγωγή τους στο Ν. 1186/1981 ή σε ορισμένο ασφαλιστικό φορέα, καταργείται.

3. Η ικανοποίηση των παρεπόμενων της εργασίας δικαιωμάτων προϋποθέτει του λοιπού μόνο την απόδειξη ύπαρξης σύμβασης εργασίας με τον Τύπο.

4. Στο άρθρο 4 του Α.Ν. 99/1967 προστίθεται τέταρτη περίπτωση που έχει ως εξής:

"δ) Επί απολύσεων τεχνικών, απασχολούμενων εις τας Ημερησίας Εφημερίδας Αθηνών και Θεσσαλονίκης".

5. Η αληθινή έννοια της παρ. 4 του άρθρου 9 του Ν. 1186/1981 είναι ότι ο υπολογισμός του χρόνου υπηρεσίας των Τεχνικών Τύπου στους οποίους αναφέρεται η διάταξη γίνεται κατά τις κείμενες νομοθετικές διατάξεις ή Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας εφόσον ειδικά ρυθμίζουν το θέμα.

6. Η αποζημίωση που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις για την περίπτωση της οικειοθελούς αποχωρήσεως λόγω συνταξιοδοτήσεως ή της απολύσεως των Τεχνικών Τύπου που συνδέονται με σύμβαση εργασίας στις εφημερίδες Αθηνών και Θεσσαλονίκης, των οποίων η στοιχειοθεσία γίνεται εν όλω ή εν μέρει σε λινοτυπικές μηχανές και η εκτύπωση σε κυλινδρικά πιεστήρια, ορίζεται στο ήμισυ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 32

Καταργούνται, με την επιφύλαξη της παρ. 2 εδ. β του άρθρου 1:

1. Ο Ν. 330/1976 «περί επαγγελματικών σωματείων και ενώσεων και διασφαλίσεως της συνδικαλιστικής ελευθερίας».
2. Η παρ. 2 του άρθρου του Α.Ν. 620/1945 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των νόμων 148 του 1945, 274 του 1945 και 581 του ίδιου έτους.
3. Ο Α.Ν. 1803/1951 «περί προστασίας των συνδικαλιστικών στελεχών».
4. Οι διατάξεις νόμων, βασιλικών διαταγμάτων, αναγκαστικών νόμων και νομοθετικών διαταγμάτων, που είχαν καταργηθεί με το αρθ. 41 παρ. 1 του Ν. 330/1976 θεωρούνται επίσης καταργημένες.
5. Ο Ν. 643/1977 «περί διασφαλίσεως της συνδικαλιστικής ελευθερίας των δημοσίων υπαλλήλων και περί του δικαιώματος της απεργίας αυτών».
6. Όσες διατάξεις νόμων, διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων είναι αντίθετες προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή αναφέρονται σε θέματα ρυθμιζόμενα με αυτόν.

Άρθρο 33

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς αυτού του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Παραγγέλλομεν να δημοσιευθή στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το κείμενο του παρόντος και να εκτελεσθή ως νόμος του Κράτους.

Αθήναι, 30 Ιουνίου 1982

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ